

Pasaulio Įvykių Savaitinė Apžvalga

DEŠIMTA SAVAITĖ EUROPOS KARO

Jau praėjo dešimts savaitių, kai Europoje eina karas. Iki tol tai buvo "ramus" karas. Bet praėjus savaitę pasirodė žymių, kad to karo eiga pasisuks į kitą pusę. Išrodė, kad bus pradėta "tikrai kariauti".

Kai Hitleris rugsėjo 1 dieną užkandavo savo kariuomenę į Lenkiją, pasakė: "Mes kalbėsime į Angliją tokiais žodžiais, kokius gali būti ji geriausia supras". Ką tai reiškė, tuomet galėjo suprasti tik Vokietijos karo vyriausybė.

Padėtis iš vokiečių pusės žymiai paastrėjo po to, kai praėjus savaitę Munchėje pasikėsinta nužudyti Hitlerį. Tikėtasi, kad po to įvykio, Hitleris pradės gyvauoti pulti Franciją ir Angliją ar net ir neutralias valstybes Olandiją ir Belgiją. Del to Olandijoje jau eina baimės. Manoma, kad Hitleris pultų Olandiją, nes Vokietijai būtų geriau pulti Angliją per siaurą vandenį. Delto Olandija ir Belgija pasiūlė naują taikos planą kariaujančioms valstybėms. Taipgi pasirodė žymių, kad vokiečiai gali pradėti pulti Francijos Maginot fortifikacijas.

Rytuose -- Rusija pasmerkė "imperialistiską karą". Tai padaryta selebruojant revoliucijos sukurtuves. Taipgi Rusijos spaudimas mažutės Suomijos reiškia karo pavojų. Del Rusijos noro įlysti į Balkanus tenai eina kalbų apie Balkanų valstybių vienybę. Italija parodė norą gelbėti Balkanams atsispirti prieš rusus.

Reiškiasi pavojus Olandijai ir Belgijai

Praeitą savaitę Olandijos sostinėje Hagoje buvo ramu. Ten per dvi dienas ėjo pasitarimai kaip suvesti į taiką kariaujančias Europos valstybes. Laikė Pasaulinio Karo Olandija buvo neutrali. Dabar ji, su pagalba Belgijos, pasiryžo sutaisyti kariaujančias valstybes.

Taikomos priemonės Olandija su Belgija griebėsi staigiai. Lapkričio 6 dienos naktį į Hagą automobiliu atvažiavo jaunas svečias. Tai Belgijos 38 metų amžiaus karalius Leopoldas III. Su juo atvyko ir Belgijos užsienio reikalų ministras Henri Spaak. Karalius be jokių ceremonijų nuėjo tiesiog į karališką palatą. Ten jis su Olandijos karaliene Wilhelmina pradėjo kalbėti apie tai, kaip suvesti į taiką Vokietiją su Francija ir Anglija. Kalbėjosi iki vėlumos naščia. Lapkričio 7 dieną kalbos vėl tęsėsi. Minios olandiečių buvo susirinkę prie palatų ir laukė karaliaus ir karalienės kalbų pasekų. Nors ir lijo, bet tie žmonės stovėjo ir laukė. Per langus jie matė karalių Leopoldą žingsniuojant karališko palatijos kambarį ir skereiojant rankomis. Žmonės šaukė: "Lai gyvuoją karalius Leopoldas!" Mat olandai yra ramūs žmonės ir jie nemori, kad jų kraštas būtų įtrauktas į karą. Ypač minios šaukė, kad jaunas karalius pabūčiau karalienei ir ranką. Tai buvo tuomet, kai po pasitarimo jis atsisveikino su karaliene.

Karaliaus su karaliene padarytas taikai planas, pasirašytas "Wilhelmina ir Leopoldas" ir pasiūstas Anglijos karaliui, Rancijos prezidentui ir Vokietijos diktatoriui. Karalius su karaliene siūlė kariaujančioms susitaikymo planą. Jie taipgi siūlė savo "geriausius ofisus" to plano apkalbėjimui. Siūlė ilgąmetę taiką.

Kaip tai paveikė Hitlerį ir kitus

Hitleris tą telegramą gavo lapkričio 7 dieną budamas Berlyne. Jis į tą telegramą pažūrėjo skeptiškai. Vėliau ją nusinešė į Munchę, kur turėjo pasakyti kalbą minint šešiolika metines sukurtuves po ten vykdyto perversmo Vokietijoje. Sakydamas prakalbą, jis apie karalių su karaliene siulomą planą nieko nesakė. Jis tik žiauriai puolė Angliją. Be kita ko jis pasakė: "Anglija pradeda šį karą su skirtinga Vokietija, negu ji buvo 1914 metais. Tai Anglija patirs netolimoje ateity. Jei karas tęstųsi ir penkis metus, Vokietija bus to karo laimėtoja".

Anglija irgi parodė norą toliau kariauti. Tai pareiškė Anglijos premieras Chamberlainas šiais žodžiais: "Vokietija pavedė savo likimą į rankas kietsprandžio žmogaus. Vokietija bus atsakominga ir už karo pasekmes". O kaslink Olandijos karalienės ir Belgijos karaliaus pasiūlymo, Chamberlainas pasakė, jog atsisakyti tuomet, kai pasitars su Francija. Lapkričio 12 dieną Francija ir Anglija savo nuomonę del to jau pareiškė. Anglijos karalius Jurgis pasakė kalbą per radio ir toje kalboje pareiškė, jog Olandijos karalienės ir Belgijos karaliaus pasiūlymas širdingai priimamas. Bet kas liečia karavimą, tai Anglijos ir Vokietijos kariavimo tikslai skiriasi. Francijos prezidentas Labrun pasakė, kad taikymosi pagrindais turi būti "atsteigimas ne teisėtumui, kuriais sugriauta Austrija, Čekoslovakija ir Lenkija". Dar storiau Hitleriui užvažiavo Anglijos vyriausios jūros jėgų vadas Churchill, išvadindamas Hitlerį maniakų, blogų žmogum ir pareiškė prieš jį kariaus. Kas liečia Olandiją ir Belgiją, tai Anglija žiūrės, kad jų žielybė būtų palaikyta, o jei karą pralaimėtų, tai visi būtų pavergti ir žmonių teisių gynėju pasilikty tik vienintelė valstybė, tai Suvienytos Amerikos valstijos.

Iš to išrodė, kad Olandijos ir Belgijos karaliaus su karaliene sumanytas taikos planas liks be pasekų.

Neramu ant Olandijos-Vokietijos rubežiaus

Praeitą savaitę virš Olandijos ir Belgijos skraidė vokiečių lėktuvai. Buvo kalbų, kad daug vokiečių yra prie rubežiaus. Iš netoli rubežiaus esančių Olandijos miestelių bankų aukšas išvesta į gilumą. Suv. Valstijų ir Anglijos konsultai įsakė savo piliečiams apieisti Olandiją. O lapkričio 9 dieną pasireiškė nepaprastas

įvykis. Netoli Vokietijos rubežiaus prie Olandijos miestelio įvyko vokiečių ir olandų susisaudymas. Vienas olandietis nušautas ir nusineštas į Vokietiją. Tai panašus įvykis, koks buvo pirm to, kai vokiečiai pradėjo briauti į Lenkiją. Del to Olandijos vyriausybė susirupino. Del to iš parubėžio miestelių žmonės gabenami į gilumą. Del to kareiviai neleidžiami poilsui. Kareiviai pastatyti prie užtvankų ir laukia įsakymo, kada jas paleisti, kad užleisdu vandeniu priešą apsiginti.

Daug susirupinimo del tų įvykių ir Belgijoje.

Kodel Vokietijai naudinga Belgija ir Olandija

Nors Olandijos rubežius gali būti užtvankas ir nors Belgijos rubežius yra gerai fortifikuotas, bet jas užėmus vokiečiai lengviau galėtų įsibriauti į Franciją, nes dabar jiems sunku prasimušti pro Francijos Maginot fortifikacijas. Vokietija daugiau kėsina ant Anglijos, negu Francijos. Užėmus Olandiją, Vokietija galėtų lengviau pasiekti Angliją per šiaurinės jūros siaurumą. Olandijoje Vokietija galėtų įsisteigti karo lėktuvams bazes ir iš ten tiesiog pulti Angliją. Olandijos uostuose Vokietija galėtų įsisteigti bazes submarinams. Del to Vokietijai svarbu būtų šias dvi neutralias valstybes užkariauti. Del to dabar eina visokių kalbų ir speuliojimų, kad Hitleris pasuks į Olandiją ar Belgiją. Tiesa, Vokietija teisinasi Olandijos ir Belgijos nepulsianti. Kas link prigrudimo kareivijų į tų valstybių parubėžius, tai taip esą del to, kad Vakarų fortifikacijose jie jau nebetepla. Bet tokiu pasiteisinimui niekas netiki.

Kėsinosi nužudyti Adolfą Hitlerį

Munchėje yra taip vadinama Burgerbraukeller. Tai alinė, kurioje 1923 metais Hitleris suplanavo sukilimą prieš Vokietijos vyriausybę. Ten gimė ir hitlerizmas. Lapkričio 8 dieną į tą alinę susirinko nacių veteranai, seni Hitlerio draugai, kurie jam padėjo tame perversme. Susirinko minėti to perversmo 16 metines sukurtuves ir iškalusi Hitlerio kalbos. Toje pačioje alinėje Hitleris 1923 m. iššovė iš revolverio, pareikšdamas, kad revoliucija jau prasidėjo. Jo draugai suareštavo Bavarijos vadus, kurių didžiama buvo toje pačioje alinėje. Po to Munchio gatvėse pasipylė kulkos ir revoliucija baigėsi. Ėmė laiko, kol po to naciai Vokietijoje įsigalėjo. Bet nacių omenė šis įvykis pasiliko šventu. Ta alinė ir pavadinta šventa vieta. Toje alinėje kuvo laikomi nacių susirinkimai ir ten stovėjo didelis Hitlerio portretas ir ta lenta, į kurią jis įrašė. Nors ten yra tokia šventa vieta naciams, bet pats miestas nėra tikrai neiciskas. Šiose tai aplinkybėse lapkričio 8 dieną pasikėsinta ant Hitlerio gyvybės.

Sprogimas bombos nacių šventovėje

Hitleris toje šventovėje pasakė prakalbą, kurioje dau-

giausia puolė Angliją. Nors paprastai po tokios prakalbos jis pasilikdavo su savo draugais pasikalbėti, bet šį sykį alinę aplėdo anksčiau ir išsikubino į Berlyną. Vienuolikai minučių praslinkus nuo to, kai Hitleris su savo pagalbininkais aplėdo alinę, alinės pastogėje įvyko sproginimas. Alinė subyrėjo į lužesius, o septyni žmonės užmušta ir tris dešimtis šeši sužeista.

Tai sakoma buvęs pasikėsinimas nužudyti Hitlerį. Ir tai buvo pirmutinis pasikėsinimas ant Vokietijos fuhererio gyvybės. Taip bent prisipažysta naciai. Po to naciai pradėjo garsiai kalbėti ir rašyti buk tai "anglų generalis puolimas ant Vokietijos žmonių". O policija sujudo įieškoti kaltininkų. Jų "surado" ir suareštavo kelis šimtus. Bet tikrojo kaltininko iki šandien dar neturi. Todel paskyrė \$200,000 dovanų tam, kas kaltininką suras.

Bet del to įvykio kyla ir visokių speuliojimų, "kas ir del ko galėjo kėsintis ant Hitlerio gyvybės". Juk ta šventvietė stropiai ir visuomet saugojama. Ypač ji buvo gerai prižiurima prieš Hitlerio atvykimą. Į šį klausimą atsakoma keliomis versijomis: 1) Senieji naciai, kurie priešingi Hitlerio susidraugavimui su Stalinu, norėję Hitlerio išsibodėti; 2) 1934 metais Hitleris nužudė gerą nacių draugą kapitoną Roehm, tai dabar naciai norėję Hitleriui atsikęstyti.

Bet yra dar ir kitokių išaiškinimų. Vokietijoje jau senai eina požeminis judėjimas prieš Hitlerį. Tas požeminis judėjimas kaltinamas ir del padėjimo bombos Hitlerio šventovėje. Sakoma ir, kad buk tyčiomis tas neva pasikėsinimas padarytas, kad tuo Hitleriui buvus progos geriau kovoti savo priešus namie ir užrubežy. Juk panašus atsitikimas buvo 1933 metais, kuomet buvo padegtas reichstago namas. Tuomet nukentėjo pažangus elementas. Del to dabar ir eina visokių abejonų. O kai kurios jų gali supulti ir su tikrenybe. Pavyzdžiui, kuomet leidota nelaimės draugai, ne tiek kalbėta apie juos, kiek apie tai, kad "norėta Hitlerį iš męs atimti, bet Hitleris dabar su mumis dar geriau susitartina".

Rusijos nusistatymas — tikra minklė

Lapkričio 6 dienos vakare Maskvos Didysis Teatras buvo pilnas žmonių. Ten buvo minima dvidešimties pirmų metų sukaktis bolševikiškos revoliucijos. Prie raudonai uždengtų stalų sėdėjo "Juozas Didysis" (Stalinai), premieras Molotovas, karo ministeris Vorosilovas ir daugelis kitų. Molotovas pasakė kalbą. Tos jo kalbos pasiklausyti susirinko užsienio diplomatai, daugelis Rusijos kariškių, darbininkų judėjimo vadų ir inteligentijos. Rusijos nusistatymas iki šiol buvo ir yra tikra minklė. Ji padarė ranką Hitleriui. Ji padarė nepuolimo sutartį su Estija, Latvija ir Lietuva. Ji pasigrobė gerą karnį Lenkijos. Rusija taipgi daro spaudimą padaryti sutartį su Suomija. Rusija yra užsimojus ir į Balkanus. Bet ko tikrai Rusija nori — iki šiol niekas tikrai nežino. Pasilie-

ka minklė ir po Molotovo kalbos, nes Molotovas tos minklės neišaiškino. Jis savo ilgose kalboje puolė "pasenusį ir puvantį kapitalizmą". Jis karštai kalbėjo apie "imperialistinį karą" ir įieškojo kadir laikino išganymo. Jis kaltino kapitalizmą už Kinijos-Japonijos karą, ir už karą vakaruose.

Rusija išleido manifestą

Sulig Molotovo, Sovietų Rusija stovinti už taiką ir staimagų sulaukymą karo. O tą pačią dieną išleista Rusijos kominternio manifestas. Tame manifeste lygina Vokietiją su Anglija ir Francija, kaip kapitalistinėmis valstybėmis. Ir už šį karą labiausia kaltos tos valstybės, o ypač jų valdančiosios klesės. Ir dar pridėta: "Komunistai visuomet tokius karus įveikė". Manifestas taipgi smerkia Suv. Valstijas už pardavinėjimą ginklų. Kaltina Italiją už laukimą prisidėti prie karo, kuomet matys kur gali laimėti ir pagauti laimikio šmota. Manifestas užbaigiamas: "Suvienytomis jėgomis sulaukykite tą tikęsybę, kuri dabar eina".

Ar kam šis manifestas nepatiko. Juk tai rašo manifeste tos valstybės, kurios vyriausia galva "Juozas Didysis" neseniai Hitleriui padavė draugišką ranką.

Nieko neišeina iš rusų-suomių derybų

Suomijos atstovai jau kelis sykius važinėjo į Maskvą. Jie buvo atvažiavę ir praėjus savaitę. Kalbėjosi ir derėjosi su rusais. Po tų derybų ir pasikalbėjimų, atstovybė siuntė telegramą į Suomiją pas vyriausybę atsilaukiant ką daryti. Kai kurie iš Suomijos vadų pareiškė, kad dabar padėtis esanti aršesnė, negu ji buvo pačioje pradžioje derybų. O Rusijos žinių agentūra Tass pranešė, kad suomiai vis didina nesusitaikymą. Sakoma, kad tarpe rusų ir suomių karo pavojus vis didėja, nes suomių atstovai jau išvyko namo derybas nutraukus.

Vakarų fronte ir juroje

Vakarų fronte, kaip ir nuo pradžios karo, "ramu". Praeitą savaitę įvyko lengvų susirėmimų tarpe patulinių. Vokietijos artilerija kelis rykius apšaudė francuzų miestelį Forbach. Ten surirėmė patuliai. Ore įvyko lėktuvų susirėmimų. Viename susirėmime dalyvavo 27 vokiečių lėktuvai ir devyni francuzų. Francuzai devynis vokiečių lėktuvus nušovė. Nė vienas francuzų lėktuvas nesusužalotas. Tie francuzų lėktuvai buvo amerikonių išdirbystės. Bet didelio karo vakarų fronte vis nėra.

Juroje vokiečiai paskandino keletą anglų ir neutralių valstybių laivų. Bet tai nedideli nuostoliai, palyginus su tuo, kiek vokiečiai nukentėjo. Anglai juroje laimi. Sulig pranešimo, iki šiol dar tik 1/2 anglų laivų paskandinta. Bet tuo pačiu laiku Vokietijai jau padaryta didelė nuostolių. Nuskaudinta apie 20 submarinų ir kas savaitę jų nuskaudinama po 2 ir 3. Karas dar tik prasidėjo.

NUMIRĖ MYKOLAS ŠLEŽEVIČIUS

Naujienos gavo iš Kauno Dr. Kazio Griniaus sekamą telegramą: "LAPKRICIO 11 DIENĄ MIRĖ MYKOLAS ŠLEŽEVIČIUS".

Velionis Mykolas Šleževičius buvo vienas žymių Lietuvos veikėjų Lietuvos atbudimo laikais. Jis buvo gimęs vasario 21 dieną, 1882 m. Dremlių viensėdy, Raseinių apskrity. Tai nesenas žmogus, dar tik 57 metų amžiaus.

Mokslus jis ėjo Mmtaujos gimnazijoje. Paskui lankė Odesos universiteto teisių fakultetą. Budamas studentu darbuosė Odesos lietuvių kolonijos tarpe. Kaip Odesos lietuvių atstovas dalyvavo Didžiajame Vilniaus seime 1905 metais.

Is Odesos 1907 metais sugrįžo į Vilnių, kur 1909 metais redagavo Lietuvos Ukininką, o 1909—10 metais sekretoriavo Lietuvių Demokratių Partijos Dumos nariams. Nuo 1910 iki 1912 metų vėl redagavo Lietuvos Ukininką. Taipgi redagavo ir Lietuvos Žinias. Apie tą laiką buvo statomas kandidatu į ketvirtąją Dumą. Bet kaip rusų valdžiai neįstikimas, negavo leidimo kandidatuoti.

Pasaulinio Karo metais jis

buvo išvažiavęs į Rusiją ir ten darbuosė lietuvių tremtinių reikalais. 1917 metais buvo išrinktas Vyriausios Lietuvos Tarybos Romuose nariu ir vice pirmininku. Nuo 1918 metų ėjo Tarybos pirmininko pareigas.

Į Lietuvą sugrįžo 1918 metais. Čia buvo pašauktas sudaryti ministerių antrąjį kabinetą. Susirinkus steigiamajam seimui, jis ėjo į jį valstiečių liaudininkų kandidatu ir vadovavo partijai.

Kilus reikalui organizuoti Lietuvos kariuomenę, jis išleido atsiskaukiamą į savanorius stoti kariuomenėn. Buvo premieras ir užsienių reikalų ministras lietuvių liaudininkų ir socialdemokratų kabinete, o 1926 metais pasirašė Lietuvos-Rusijos nepuolimo sutartį Maskvoje. Gruodžio 17 dieną, 1926 metais buvo nuverstas liaudininkų ir socialdemokratų valdžia. Po to a. a. Mykolas Šleževičius jau gyveno privačiū gyvenimu, nors nepaliovė gražiais darbais prisidėti prie bendros gyvenimo eigos.

Tėvynės redakcijai a reiskia gilius užuojautos a. a. Mykolo Šleževičiaus žmonai, jo gimnėms, asmeniniams draugams ir jo idėjų draugams.

Netikra padėtis Balkanuose

Balkanų valstybės dar nėra įsitikinusias, kas pirmiau jas gali pradėti tuoju pulti — Vokietija ar Rusija. Todel rūpinasi tam kelią užbėgti. Yra kalbų, kad Rumanijos karalius Karolis pasiūlęs į militarę su-tartį įtraukti Vengriją ir Turkiją. Yra nuomonių turėti Rumanijos, Turkijos, Grekijos ir Jugoslavijos konferenciją, ir į ją pakviesti Italiją. Italija senai norėjo ir nori savo įtakos Balkanuose. Praeitą savaitę užsienio reikalų ministerijos lupomis prabilo Giornale d'Italia laikraštis, pasakydamas: "Italijos aiškus nusistatymas Balkanus palaikyti santaikoje, kuriems pavojus grėsia iš Sovietų Rusijos". Kitį laikraščiai puolė Rusijos vyriausybę ir Kominternio manifestą. Mussolinis tuo pačiu tarpu darbuosė perorganizavime ir padidiname savo kariuomenės. Iš to daroma išvada, kad Italija rengiasi karui. Kurioje pusėje ji kariautų — nežinia, bet gal tuomet jei bent kokio konflikto pasireikstų Balkanuose.

Amerika

Papos enciklika

Siemet Suv. Valstijos minėjo 150 metų sukaktį jauguravimo pirmojo prezidento, George Washington, balandžio 30 d., 1789 m. Šią savaitę Amerikos katalikai minėjo 150 metinę sukaktį įsteigimo Romos Katalikų herachijos šiame krašte, lapkričio 14 d., 1789 m. Ta proga papa Pius XII išleido encikliką 112 Suv. Valstijų vyskupams ir archi-vyskupams. Ta enciklika papa reiskia pageidavimą, kad tarpe Amerikos darbo žmonių ir darbdavių gyvuotų santaika.

Kad Dievo padariniai visiems būtų teikiami lygiai. Kad veikty teisybė ir būtų teikiama pagalba tiems, kurie jos reikalingi. Kad kiekvienas galintis dirbti turėtų lygią progą užsidirbti sau kasdienę duoną.

"Ham-and-eggs" neperėjo

Praeitais savaitės rinkimuose California valstijos piliečiai balsavo už sumanymą "ham-and-eggs", tai yra, kad kiekvienas pilietis sulaukęs 50 metų amžiaus galėtų gauti kas ketvirtadienis \$30 pensiją. Balsavimuose tas klausimas didele balsų didžiūma pralaimėjo. Tas reiskia, kad California valstijos piliečiai tų "ham-and-eggs" negaus. Sakoma, kad tą klausimą nustelbti paveikė politikieriai, kuriems šinkos su klausiniais nereikia. Tos valstijos gubernatorius G. L. Olson dabar rengia naują įstatymą legislaturai. Sulig to įstatymą kiekvienas pilietis, sulaukęs 60 metų amžiaus, gautų po \$50 pensijos kas mėnesis. Tam reikalui gubernatorius rengiasi šaukti specialią legislaturos posėdį.

Ohio valstijoje buvo balsuota klausimas \$50 pensijos piliečiams sulaukusius 60 metų amžiaus. Čia irgi didele balsų didžiūma tas klausimas atmestas.

New Yorko demokratai laimėjo

Lapkričio 7 dienos balsavimuose New Yorko demokratų politiška mašina viską nušlavė. Demokratai laimėjo sekamas vietas: šešioliką kandidatų į municipalius teisėjus, devynis aukštojo teismo teisėjus, tris miesto teisėjus. New Yorko miesto šerifą, registраторių, valstijos senatorių ir du valstijos asemblymenus Brooklynne ir vieną šerifą Richmond. Balsavimuose dalyvavo tik 1,000,000 piliečių.

O New Yorko valstija praleido taip vadinamą "Mutuel Betting" įstatymą, sulig kurio bus valia dėti lažybas "ant arklukų". Panašus įstatymas iki šiol jau veikė kitose 21 valstijose.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance
of America

KL. JURGELIONIS,
Editor
DR. M. J. VINKAS,
Business Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
307 W. 30th St., New York, N. Y.
Tel. LACKAWANNA 4-5529

PILDOMOSIOS TARYBOS IR PASTOVIŲŲ KOMISIJŲ ADRESAI

Pildomoji Taryba:

ADV. F. J. BAČOČIUS, Prez.,
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

J. K. MAZUKA, Vice Prez.,
1325 W. North Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

DR. M. J. VINKAS, Sekr.,
307 W. 30th St.,
New York, N. Y.

ADV. K. P. GUGIS, Izdin.,
3323 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

DR. J. S. STANESLOW, Dr. Kvot.,
95 N. Main St.,
Waterbury, Conn.

S. MOCKUS, Izdo Glob.,
728 E. 7th St.,
So. Boston, Mass.

E. MIKUZIUTE, Izdo Glob.,
2121 N. Western Ave.,
Chicago, Ill.

Istatų Komisija:
DR. A. MONTVIDAS,
2400 Madison St.,
Chicago, Ill.

ADV. J. J. GRISH,
4631 So. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.

P. DARGIS,
77 Strauss St.,
Pittsburgh, Pa.

Finansų Komisija:
J. P. VARKALA,
3241 E. 7th St.,
Chicago, Ill.

K. PIKIELIS,
629 - 54th St.,
Pittsburgh, Pa.

A. S. TREČIOKAS,
314 Walnut St.,
Newark, N. J.

Kontrolės Komisija:
J. V. GRINIUS,
3120 Richmond St.,
Philadelphia, Pa.

KUN. M. VALADKA,
1743 N. Summer Ave.,
Scranton, Pa.

J. TARELA,
826 Bank St.,
Waterbury, Conn.

SLA Stovio, Skundų ir
Apeliacijų Komisija:
S. BAKANAS,
2404 Charles St.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

P. B. BALČIKONIS,
67 Court St.,
Binghamton, N. Y.

ADV. K. JURGELA,
359 Union Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Apšvietos Komisija:
DR. P. GRIGAITIS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

M. VAIDYLA,
814 W. 23rd St.,
Chicago, Ill.

J. MILIAUSKAS,
918 Woodward Ave.,
McKees Rocks, Pa.

Labdarybės Komisija:
DR. M. J. VINKAS,
307 W. 30th St.,
New York, N. Y.

V. J. KOLICIENE,
2222 Forbes St.,
Pittsburgh, Pa.

M. PAUKSTIENE,
2030 Fell Street,
San Francisco, Cal.

Sveikatos Komisija:
DR. P. ZALATORIS,
6600 So. Artesian Ave.,
Chicago, Ill.

DR. S. A. SLAKIS,
6733 Crandon Ave.,
Chicago, Ill.

DR. I. B. BRONUSAS,
3037 O'Donnell St.,
Baltimore, Md.

Jaunuolių Komisija:
K. MICHELSONAS,
741 McDonough St.,
Brooklyn, N. Y.

O. ZORSKAITE,
1709 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

V. BUKANAITIS,
104-40 - 117th St.,
Richmond Hill, L. I. N. Y.

Prieglaudos Komisija:
W. J. MORRIS,
839 Arianna Ave.,
Grand Rapids, Mich.

K. POCIUS,
12048 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

J. BRAZAUSKAS,
17909 Maplecliff Rd.,
Cleveland, Ohio

Dirbkim ir Sulauksim Gerų Pasekų!

VARGIAI rasime žmogų suaugusį, kuris nebūtų girdėjęs apie Susivienijimą Lietuvių Amerikoje (SLA), tą didžiausią ir turtingiausią lietuvių organizaciją. Bet rasime daug ištisų šeimynų ir pavienių žmonių, kurie dar iki šiol į SLA neprisirasę.

Visuomet man stojasi prieš akis klausimas: "Kodel Amerikos lietuviai yra taip mažai susirupinę apie savo šeimynų ateitį? Kas trukdo jiems pamatyti, kad jie patys save naikina?" Tai tamsa, apsilėidimas ir nebejoimas, kas atsitiks rytojaus sulaukus. Yra tokių žmonių, kurie akis atidaro tik tuomet, kai juos prispaudžia sunki liga ar tampa sužalotais. Bet būnant sergančiu ar sužalotu, jau ne laikas galvoti apie apdraudą ir pašalpą ligoje, nes sergančio ir sužaloto jokia apdraudos-pašalpos organizacija nepriima.

Amerikos lietuviai turi tris Susivienijimus — apdraudos-pašalpos organizacijas. Bet nė viena jų negali pasisakyti turinti šimtą tukstančių narių. Vienok mes didžiujamės, kad Amerikoje yra vienas milijonas lietuvių. Bet kur tie lietuviai? Delko jie, tie mūsų broliai ir seserys, taip nebeįėjus savo reikalų nepaisome. Juk tuo jie patys save ir savo šeimynas skriaudžia, bet ne organizacijas. Organizacijos gyvuoja ir be jų. Bet tie broliai ir seserys lietuviai taipgi ir nėra nuo organizacijų atstumiami. Priešingai — organizacijos pageidauja juos savo tarpe turėti ir kviečia prisirasyti kol dar nevēlu. Prisirasyti ir užtikrinti šviesios rytojaus dieną sau ir savo šeimynai.

Negalima sakyti, kad lietuvis nemylė ir nebeįja savo šeimynos. Jis ją myli, gerbia ir brangina. Jis deda didžiausias pastangas dėl savo vaikų. Jis savo paskutinį kash duonos iš savo burnos išima ir vaikams atiduoda. Jis stengiasi, kad

jo vaikai išsinnokslintų, idant jiems nereiktų taip sunkiai dirbti, kaip jų tėvai dirbo, ir kad jiems būtų geriau gyventi, negu tėvai gyveno.

Tai kasgi trukdo mūsų brolius ir seseris, kad jie nepasistengia kuogreičiausiai stoti į Amerikos lietuvių didžiausią ir turtingiausią organizaciją — Susivienijimą Lietuvių Amerikoje?

Kaip jau minėjau, trukdo žmonių tamsūs ir nesupratimas reikalo svarbos.

Gerbiame SLA nariai ir mieli broliai ir seserys Amerikos lietuviai! Toliau taip neturi būti! Mes, SLA nariai, turime dirbti per apskritus metus dėl mūsų organizacijos labo ir dėl labo tų, kurie prie SLA dar nepriklauso. Mes turime stengtis juos prie šios didelės, turtingos apdraudos-pašalpos organizacijos prirasyti. Tie gi, kurie dar nepriklauso — turi prie jos rašytis.

Jau kuris laikas eina Antras Pažangos Vajus. Nemaža organizatorių jau dirba, naujų narių jieskodami. O tie, kurie nedirba ar nedirbame — dabar laikas pradėti dirbti. Tat griebkimės už darbo! Rimto, garbingo ir kilnaus darbo! Verbuokime naujus narius į mūsų Susivienijimą, į didžiausią Amerikos lietuvių organizaciją.

Chicagoje yra šimtas tukstančių lietuvių. Tai didelė lietuvių kolonija! Čia turėtų būti nors dešimt tukstančių SLA narių. Ir galima jų tiek prirasyti. Tai nėra sapnas. Reikia tik dirbti.

Aš per šiuos 45 metus dirbau ir nepavargau. Nemanau pavargti ir dabar. Dirbsiu laike Antrojo Pažangos Vajaus. To paties aš noriu ir iš kitų Chicago S. L. A. narių — jaunesnių organizatorių — brolių ir seserų. Dirbkime visi! O kai visi dirbsime — mūsų darbas bus gražus ir pasekmingas.

DR. A. L. GRAICUNAS.

Paliaubas Minint

LAPKRIČIO 11 dienos 11 valandą prieš piet gaudė varpai, švilpė laivų sirenos, švilpė dirbtuvių švilpukai. Milijonai žmonių maršavo gatvėmis. Buvo sakoma kalbos. Buvo kalbama apie taiką. Tą dieną milijonai susikaupusių žmonių visame pasauly prisiminė kas buvo dvidešimts vieni metai atgal. Prisiminė sulaukymą didžiosios skerdynės. Tos skerdynės, kuri nusinešė milijonų žmonių gyvybes, kuri apardė ramiai gyvenusį pasaulį, kuri pasėjo galybes ligų, daug bado ir skurdo. Kuri sukrėtė visą žmonių kaip didžiausias žemės drebėjimas.

Pasaulinio Karo paliaubos pasirašyta lapkričio 11 dienos 5 valandą rytė. Jas pasirašius, dar ėjo kautynės. Kareiviai į vieni kitus dar leido mirties šūvius ir dujas. Veik iki paskutinės minutės sąjungičiai ėjo pirmyn, vydami priešą iš Francijos žemės. Jie sutiko pasipriešinimą ir tą dieną dar žuvo nemaža žmonių. Paskutinį šūvį paleido Vokietijos kareiviai prie Verdumo. Amerikos karinomenė tuo laiku kovėsi Moselle ir Sedana apeliokėje, Francijoje. Jos artilerija leido mirtį iki pat paliaubų, iki pat vienuoliktos valandos. Iš šaudyklių šūviai krito dar ilgiau — jau po vienuoliktos valandos. Kas tame kare dalyvavo, visus tuos įvykius gerai atsimena. Bet paskui visuose karo laukuose pasklydo žinia: "Paliaubos!"

Ta žinia nuskambėjo per visą karo frontą — nuo Šveicarijos rubežiaus iki juos. Francijos, Anglijos, Amerikos ir Vokietijos kareiviai išlipo iš apkasų. Išsyk jiems išrodė keista. Juk dar neseniai buvo karas ir išlipus iš apkasų reikė mirti. O dabar jie nors nedrąsiai, bet lipo laukan, jie kvėpavo ramiu oru, nors dar pilnu parako dūmų.

Paliaubų šūkiai nuskambėjo per visą pasaulį. Visą žemę apėmė didelės džiaugsmas. Amerikoje, Francijoje, Anglijoje, Vokietijoje ir kitur žmonės

metė savo darbus ir bėgo į gatves džiaugtis. Ir buvo ko džiaugtis! Juk jau taika. Nugalėta imperializmas! Išsipildė šūkis: "Daugiau karų nebus!"

Paskelbus paliaubas, Rusijos imperializmas jau gulėjo ant šono. Ten tvėrėsi nauja gyvenimo tvarka, nors dar ėjo kovos kokia ta tvarka turi būti. Vokietijos kaizeris jau buvo pabėgęs. Vokietijos žmonės ir jieskojo kitokio sustvarkymo — tik ne imperialistinio. Pakratė kojas Turkijos imperializmas. Su biro Austrijos-Vengrijos imperija. Po to Versalės konferencija ir sutartys. Gimė Šv. Valstijų prezidento Wilsono 14 punktų, rodžiusių žmonijai gražų sustvarkymą. Gimė Tautų Sąjunga, kurios pareiga "tvarkyti pasaulį". Atgimė keletas svetimas vergintų valstybių. Jų tarpe ir mūsų Lietuva. Atgimė Lenkija. Gimė nauja valstybė Čekoslovakija. Europa sudarinėta į naujus rubežius.

Po paliaubų ir po taikos sutarties pasirašymo visas pasaulis atsiduso šūkiu: "Užtenka! Daugiau karų nebus!" Tie žodžiai buvo kartojami daugely kalbų. Juos džiaugsmingai tarė visokių klesų žmonės. Juolabiau tuos žodžius šaukė kareiviai, kurie sugryžę pamatė, kokių eibių pridarė kovodami imperializma. Kurie tiek daug vargo ir mirčių prisėjo ir kurių vieni kariavo už imperializmą, o kiti prieš imperializmą.

Visame pasauly kilo demokratiniai šūkiai. Kilo demokratija ar jos obalsiai. Bet Versalės sutartys ne visus patenkino. Pralaimėtojai pasiūto ja apvilti. Vokietijoje pasirodė Hitleris, o su juo iškilo hitlerizmas — nacių alis socializmas. Vokietija laužė vieną paskui kitą Versalės sutartis ir ginčlavosi. Ginčlavosi ir kitos valstybės. Ginkų rinką pasidarė pelningiausia. Vokietija sugriovė Austrijos valstybę. Sugriovė Čekoslovakiją. Pasigrobė Lietuvos seną kraštą Klaipėdą. Užsigėdė sugriauti ir Lenkiją. Ka-

ro baimė ėjo nuo pat pirmųjų dienų po karo. Bet parako dūmų smarvė ir karo baimė ypač ryškiai išliko apie trys mėnesiai atgal. Ir štai rugsėjo 1 dieną Vokietija paleido pirmuosius šūvius Lenkijoje. Lenkijos jau nėra. Vakarų fronte susirėmė du aršūs priešai — Vokietija iš vienos pusės, Francija su Anglija iš kitos. Juroje eina didelės kovos. Šimtai laivų nuskandinta. Jau keli tukstančiai žmonių žuvo. Daug gėrybių nuėjo į jūrų dugną.

Vėl didelis karas. Ne imperialisti-

Naujas Žurnalas Lietuva

SAVAITRAŠČIŲ ir dienraščių, su įvairiais skyriais, pas Amerikos lietuvių ne badas. Tik gero mėnesinio žurnalo iki šiol truko. Tiesa, gerus žurnalus Amerikos lietuviai bandė leisti pirmiau. Kaip žinome, seniau ėjo Laisvoji Mintis, Jaunoji Lietuva. Tai buvo rimti ir geri žurnalai. Buvo leidžiamas Artojas, vėl išnaujo buvo pradėjusi eiti Jaunoji Lietuva. Ėjo Tauta ir kiti. Tai buvo neblogi žurnalai. Bet jiems nebuvo lemta gyventi. Dar iki šiol LLDL leidžia kas tris mėnesinį žurnalą Šviesa, o lietuvių katalikiška studentija leidžia Studentų Žodį. Bet šie du žurnalai jau tarnauja internacionalams. Pirmasis — komunizmui, o antrasis — Rymo katalikams. Rimto, bepartiško žurnalo mums reikėjo ir jo laukėme.

Tą mūsų laukimą išpildė neseniai išėjęs mėnesinis žurnalas Lietuva (ketinusi būti Naujoji Lietuva). Leidėjas ir vyriausias redaktorius J. Tysliava, angliško skyriaus red. Vitalis Bukšnaitis ir meno skyriaus Tadas Mažeika. Į redakcinį štabą surašyti veik visi pirmame numery pasirodę bendradarbiai.

Paėmus žurnalą į rankas, gaunasi jaukaus įspūdžio. Tekniškai gražiai apdirbtas. Nors tai jau ne paskutinio žodžio modernizmas, bet gražus. Viršelis pieštas, plačiai raudonais kraštais, antraštė balta, vidury — juodoje rėmelioje — Lietuvos užsienio reikalų ministerio Juozo Urbšio atvaizdas. Žurnalo formatas 8x11 colių. Bendradarbiais dalyvauja: P. Bukšnaitis (Sveikame kune sveika siela), Dr. D. Pilka (Ar Amerikos lietuviai nyksta), J. Jurginis (Amerikos lietuvių kultūrinis centras), Dr. A. Petrika (Kristijonas Duonelaitis), Prof. A. Senn (Mūsų kalba), Vytautas Mažeika (Look to yourself), Petras Cvirka (Vartiklis — apysaka), Jonas Krūzė (Vyrai, nejudinkite žemės), P. Bajoras (Mano gyvenimo pasaka nebaigta), Ona Pučaitė (Mano tėviškė, Mano laimė ir Pirmos meilės balsai — eilės), Antanas Miškinis (Eina vyrai ir Lietuva — eilės), Juozas Tysliava (Tava nousan ir Po dangaus sietu — eilės), Salomėja Nėris (Karas — eilės), Marija Aukštaitė (Nukryžiuotoji — eilės ir Mano širdies gijos — eilės proza). Telpa keli redakcijos rašiniai: Lietuviai įkūrė New Yorko miestą, Šaukštai po pietų, Tautosaka. Yra keletas laišku. Tai sveikinimai ir pagyrimai leidėjo leidžiant naują žurnalą. Septyni puslapiai užimti Europos, Lietuvos ir Amerikos lietuvių gyvenimo peržvalgomis. Yra pora karikatūrų: Stalinas sveikinasi su savo nauju draugu Hitleriu ir Mussolinio banditiškas "feisas". Įdėta Lietuvos vyriausio kario menės vado St. Raštiko paveikslas, artistų Louis, Teddy ir Walter Mažeikų atvaizdas, XVIII amžiaus Vilniaus miesto planas, New Yorko didžiulis dangoraizis ir tulo Juozo Kairio, kuris yra "kaltininku" straipsnio "Mano gyvenimo pasaka nebaigta", paveikslas. Telpa taipgi kelios vilnietės ir Tado Mažeikos gražūs piešiny.

Kaip ir reikia tikėtis, pirmoje vietoje dedama redakcijos vedamasis straipsnis, iš kurio sužinome kokiose aplinkybėse ir kokiems tikslams Lietuva gimė. Aplinkybės nepaprastos: "...Kai senųjų laikraščių leidėjai skundžiasi pasunkėjusiu gyvenimo sąlygomis... mes pradėdami naują darbo barą... Mes išeiiname į darbo lauką tuo metu, kai senoji karta, sukurusi gana didelį kultūros kraitį, ruošiasi jį pavesti jaunesniems, pradedantiems gyventi ir dirbti... Atvirai sakome: mes netikime, kad Amerikos lietuvių laikraščių dienos jau suskaičytos..." Todel Lietuvos leidėjas atsidrąsina ir leidžia naują žurnalą, kurio tikslas yra maž daug sekami: "Jieskotį bendro kelio su čia gimusiu, augusiu, bet dar lietuviškai mąstančiu ir kalbančiu jaunimu... Tarnauti visuomenei, teikti jai naudingų informacijų, duoti jai tokius daiktus, kurie žavintų joje klesnį jausmą, kuris nuskaidrintų mintį... šviesti ir organizuoti lietuvių. Kadangi Amerikos lietuvių visuomenė yra susiskirsčiusi į sroves, į tam tikrų ideologijų partijas, mes

nis karas, bet imperialistinių užsimojimų. Šiam karui vos prasidėjus, jau buvo kalbama apie taiką. Minint dvidešimts vienių metų Pasaulinio Karo paliaubų sukaktį, kalbos apie taiką dar labiau pagyvėjo. Bet apie taiką kalbama kai karai prasideda ir užsibaigia. Juk buvo daug karų. Po to karų vis kalbėta apie taiką. Bet tikrosios taikos, amžinos taikos pasauly pragedrulių dar nesimato. Tai bus greičiausiai tik tuomet, kai žmonės išaugs iš barbarizmo ir vieni kitų neapykantos.

P. B.

išanksto pareiškime: naujam laikraščiui bus labai svarbu, kas mūsų visuomenę jungia, o ne tai, kas ją skiria, sklaido. "Mes, gerbdami visų žmonių įstikimimus, visų srovių ideologijas, taip pat sakome: naujas laikraštis skiriamas visiems lietuviškai mąstantiems ir veikiantiems, visiems lietuvišką darbą dirbantiems žmonėms. Bet Amerikos lietuvių visuomenė, kaip lietuvių tautos dalis, yra neskiriama visos žmonijos dalis. Todel mes negalime gyventi, apsitvėrę kinų siena. Mums negali nerupėti pasaulio reikalai. Mums negali nerupėti bendri žmonijos reikalai".

Tai tokiose, maž daug, aplinkėse žurnalas Lietuva gimė. Tokie, maž daug, jos tikslai.

Redakcinė apžvalga apima daug šių dienų gyvenimo įvykių. Ji žurnale užima net septynis išisus puslapius (pats žurnalas yra 32 puslapių, neįskaičius viršelių). Apžvalga rašoma gyvai. Tai nėra tik reportažas dienos įvykių. Toje apžvalgoje yra ir redakcinio "cimeso", kas priduoja įvairumo ir pagyvina pačius įvykius. Šis skyrius, išrodo, bus geriausiai mėgiamas ir skaitomas ypač eilinių skaitytojų.

Straipsnių autoriai bando iškelti vieną kitą gyvųjų, nors jau senai keliamų, Amerikos lietuvių gyvenimo klausimų. Straipsniai neilgi, gerai apdirbti, gražia-gyva kalba parašyti ar suredaguoti. Tai ne "aukšto stono" rašiniai, bet skaitytojas juose ras nemažą dvasinio peno ir pasimokymo. O kadangi žurnalas dar tik ką gimęs, tai geriau gal ir nereikia tikėtis. Lietuvos bendradarbiai, pasidairę mūsų gyvenimo dirvonouose, reikia tikėtis, sekančiuose numeriuose patieks dar ką geresnio.

P. Cvirkos apysakaitė Vartiklis, kaip ir reikia tikėtis, yra gera. Ją skaitytojas smagiai ir su pamėgimu perskaitys.

Kaip jau aukščiau suminėjau, žurnale telpa devyni eilėraščiai. arba poemos-poemėlės. Vienos jų geros, kitos — gerokos, o kitos rašomos dar kuomet nors vėliau busimų gerų poetų.

Bet kaip nekalbėsime — žurnalas yra geras. Šiuo tarpu geriausias pas Amerikos lietuvių. Pagirtina ypač tai, kad redakcija mityti pasistengė bendradarbiais pakviesti veik išimtinai Amerikos lietuvių rašytojus, nes šiam numery tik dviejų — P. Cvirkos o S. Nėries — ne Amerikos lietuvių rašytojų kuričius užtikiname. Ypatiskai aš pageidaučiau, kad redaktorius Juozas Tysliava pasistengtų prie šio žurnalo prikviesti tik Amerikos lietuvių rašytojus išimtinai. Juk pas mus gerai ir nebloggerai rašančių žmonių yra nemaža. Jų raštai gali ar galėtų Lietuvą labai įdomiu leidiniu padaryti. O tuomet Lietuva jau būtų vien šio žemyno lietuvių kultūros ir apšvietos padaras. Gerai būtų įvedus naujai išleidžiamų knygų recenzijas — kritika ir bibliografija. Tai paskatintų mūsų žmones knygas skaityti.

Lietuvą, jos leidėją ir redaktorius prisieina širdingai pasveikinti. Jie pasiėmė atsakomą pareigą ir sunkų darbą. Bet tas darbas yra gražus. Norisi leidėjams palinkėti neatlaidaus pasiryžimo šį gražų darbą ir toliau dirbti — Lietuvą palaikyti tol, kol daugelis Amerikos lietuvių pajaus jos reikalingumą ir jos keliai bei pasilaikymas bus daugiau užtikrinti, nežu pirmiau ėjusių gerų ir rimtų žurnalių. Bet ne vienių leidėjų ir redaktorių ta pareiga. Tai mūsų visų pareiga. Visų mylinčių gerus ir gražius skaitymus. Todel šio darbo didelė dalis priklauso visiems Amerikos lietuviams. Visi lietuviai Lietuvos redaktoriams ir leidėjams turime ateiti į talką. Talka nesunki: reikia Lietuvą patiems užsirašyti. Reikia ją skaityti. Prenumerata metams tik \$2, o pavienis numeris į namus prisunčiamas už 20c. Naujo žurnalo adresas: Lietuva, 188 Bleecker St., New York, N. Y.

FRANAS EIMUTIS.

Apie Musų Poetus = Gyvenimo Vaizdelis = Knygų Platinimas

Tie Musų Jausmai...

Rašo
ST. JASILIONIS

Žmogus turįs palinkimo rašyti, įsėdęs ant popieriaus, kad pasakius kitiems savo liudėjimus, džiaugsmus ir pasiryžimus. Linkimą pasiskųsti ar pasidžiaugti kitiems turi ir kiekvienas žmogus, ne tik tas, kuris rašo. Pasiskundus, pasisakius savo jausmus ir sielvaras kitam, sakoma, palengvėja širdies slogutis, sumažėja sielos kančios. Atrodo, jog kitas asmuo, kuriam tu visą pasisakei, paima dalį tavo naštos, tavo kančių, tavo liudėjimų. Gi jei tu reiki kitam asmeniui džiaugsmus ir pasiryžimus, tada, suprantama, jauti, kad tavo džiaugsmas ir pasiryžimai bujoja, auga, darosi daug galingesni, reikšmingesni.

Gera! Jei mes sutinkame, kad taip yra, kaip jau viršų pareikšta, tai mes turime įsėdinti dar vieno dalyko — turime žiūrėti į tai, kad visas jausmų pareikšimas tarnautų ne blogajai, o gerajai gyvenimo pusei. Mes turime stengtis, kad savo reikšiamomis mintimis nepulditi kitų žmonių nuotaiką, o kelti.

Mes turime jaustis atėję gyveniman ne tikslu, kad griauti jį, bet — statyti, tobulinti, gerinti, kad ateities kartoms jis būtų skaidresnis, švelnesnis, malonesnis.

Kalbant apie rašytąjį žodį, mes turime pripažinti, kad jis vaidina didelį vaidmenį. Rašytąjį žodį paima bile žmogus, gyvenąs kadir toliausioj žemės daly. Tą žodį paskaito jis ir šiandien ir rytoj, ir už metų ir už šimto metų, ir už tūkstančio metų. (Nesupraskite, jog aš noriu pasakyti, kad tą žodį paskaito vis tas pats žmogus, — ne, jis negyvena tūkstantį metų, — bet jo vaikų vaikai, ainių ainiai). Rašytas žodis pasilieka ilgam laikui, gentkarčių gentkartėms. Todel reikia kreipti dėmesį į tai, ką rašome: ar musų raštas puldys žmogaus nuotaiką, ar kels, ar musų žodis bus akstinas slopinti ir gniauzti gyvenimo gerumus, ar puoselėti ir auklėti juos.

Taip, spauda gali labai daug padėti — vienon ar kiton pusėn sverti svarstyklės. O reikėtų, kad ji visuomet svertų geroj pusėn, kad ji neleistų gniauzti bepraistancius gyvenimo žiedus, o padėtų jiems bujoti ir kilti, ir skraidėti. Reikėtų...

Bet ar taip yra? Ar spauda tarnauja vien kilimui, bujojimui, skaidrioms viltims ir žėruojančiam naujam rytui? Ne, ne vien tik tam. Spaudoje dažnai užtinkame ir ukanų dvelkimą, ir beviltės dejonų miglas, ir dar nesuplito kapo garbinimą, ir užsimerkimą, kad nebematyti išelies.

Mano manymu, aišku, negerai, kad dvasios slopinimo nuotaika randa sau vietos pasireikšti spaudoje. Bet ką padarysi? Jei spaudos tvarkytojai (redaktoriai) sulaukys musų minčių ir jausmų pareikšas, jie susilauks ir protesto, ir barimo, ir keršto. Mes juos vadinsime despotais, žodžio laisvės varžytojais ir dar kitaip.

O betgi būtų geriau, jei jie musų protestus ir visą karčios tulžies hįjimą perkentėtų, negu leistų spaudon tai, kas nedera leisti. Juk ir taip jie "ir eidami per dvarą gauna mušti, ir neidami gauna tą patį" — tai geriau tegul spausdina tikrai tą, kas geriau, o ne kas blogo. Jie puolimams jau užsigrūdinę, tai jų pasirinktas kelias, usnių ir dyglių pilnas.

Kalbos reikšmę pagilinti, reikia pavyzdžių. Jei to neduos, kai kas pasakys, jog kalbi tik del to, kad nori kalbėti, o pasakyti neturi nieko. Gera! Sutiksim. Štai pavyzdžiai:

Išdygo ant tako erkėtis dygliuotas,
Pražuvo tos laimės gražiai išsivajotos,
Pražuvo linksmybės, kurias aš turėjau,
Pražuvo ir meilė, kuria aš tikėjau.

Pražusiu ir aš jauna, kaip rudens gėlė,
Kukuos vien gegutė ant mano kapelio.

Išrodo, kad šių eilių autorė jaučia esanti didžiausiam nusiminime. Išelies jai jau nėra. "Pražuvo linksmybė ir meilė, pražusiu ir aš jauna", taip ji matosi. Išelies ji ne neieško, ne nebando įieškoti; priešintis vargu gal jau neturi noro,

gal truksta įiegi; kitų užuojautos, užtarmimo, pagelbos ji nesišaukia. Ji jau linkusi garbinti savo kapą, ant kurio gegutė kukuotų, nors tas kapas dar nėra supiltas.

Taigi, esant jausmams aukščiausio laipsnio nusiminime, vieton įieškoti budų iš tokio nusiminimo iškopti, ji, rodos, traukte traukia ir kitus pas save; sakytum, ji savo jausmais sėja nusiminimo nuodus, ir per spaudą skleidžia juos plačiosioms minioms, tesinuodija ir kiti...

O išelies būtų, jei jos įieškotum, jei nebutum užsidariusi vienatvėj ir paskendusi beviltinėse dumose. Visuomeninė veikla, jei jon stotum, išsklaidytų nusiminimo miglas, prieš akis pasirodytų pasaulis gražesnis, lemiąs ne pražuvimą, ne kapą, bet gyvenimą ir vilionę gyventi, besitinkint dar skaistesnio mytojaus!

Nusiminimo, panašaus Gurskienės eilėraščiui, galima rasti ir daugiau. Štai Pov. Malinausko "Skundas" (tilpės "Musų Jaunime") baigiasi žodžiais:

Akys įieško, akys mato,
Kam gyvenimas gražus:
Rumai laimės pilį stato...
Lušnai — juodinas dangus.

Matyti, kad lušnai, kurioje darbo liaudis gyvena, juodinas dangus, o nieko nesakyti ir nedaryti tų juodumų pašalinimui, — tai lygu savižudytei.

Tiesa, gyvenime eina kovos. Mirtis su gyvybe grumiasi kiekvieną minutę, kiekviename žingsny. Mirtis skina viską: ir tik ką pasirodžiusius diegus, ir išbujojusį žiedą, ir jaunatvę besidžiaugiančią gėlei atsiunčia ankstyvas rudens šalnas. Gyvybė gi be perstojo dirba savo. Ji naujus diegus kaisioja visur ir visuomet. Ji, lyg keršydama mirčiai už priešingą veiklą, stengiasi naujų dienų kiekiu pralenkti mirtį.

Kapsų Aguona, žvelgdama savo "Parbloktą Jaunystę" ("Amerikos Lietuvyje", 1938 m.), teigia:

Nušiuro gyvenimas kaip ant uolos
išdygęs grūdais,
Parbloktą jaunystę povaliai
nykti ima;
Melancholijon paskendęs tas nuolatos
šypsojės veidas
Ir širdis, kuri džiaugsmu klestėjo,
pajuto nusivylimą.

Likimas man gyvenimą rudeniai
nukaisė,
O saldaus pavasario nė vieno
vainikan neįpyne,
Ir veidą mano, taip anksti,
raukšlėmis išraižė
Ir mano svajonių perlus ir miltus
jau sutrynė...

Taip nuoširdų pažvelgus į šypsiančias
lupas be skausmų
Ir rožę žydinčius veidus, kaip
savo džiaugsmą sako —
Pro skausmus pradžiugti, nors
džiaugsmu kitų,
Nes savo džiaugsmo jau senai
širdis neteko!...

Pacitavau visą eilėrašį. Jis gana poetingas, bet dvelkia liudėjimu ir nerodo jokių prošaistų rytojui. Tarytum ryžtasi sakyti (nors tiesioginiai dar ir nesako), kad rytojaus laukti nebeverta. "Nušiuro gyvenimas", o "savo džiaugsmo jau senai širdis neteko", — na, ir viltys nebeplasnoja, nebežada į širdį atnešti džiaugsmų. Tik pro skausmus dar tenka pradžiugti kitų džiaugsmu, bet ne savo, ne savo...

Kadaise ir Leonas Vitkauskas skundėsi, jog:

Gyvenimas mane prigrindė
Saldžiais, bet skausmą
teikiančiais nuodais.
Jis pajaukai išstatė širdį
Ir drąsą ją aštriais nagais...

Gyvenimas prigrindė poetą nuodais, o širdį drąsą aštriais nagais, — ir jis duodasi drąskyti — nesipriešina ir neketina priešintis; plazdenančių vilčių nemato ir nesidairo jų. Jis tik tiek dar "geras", kad savo kapo negarbina. O kas jo eilėrašty pasakyla, tai pasakyla visu pilnumu, — pacitavau visą eilėrašį, — toks jis tik ir buvo.

Darbininkų poetas Julius Janonis irgi turėjo savo gyvenime vieną valandą, kurioje sparčiuos viltys buvo nuo jo nutolę. Jis dainavo apie nusiminimus ir kapą:

Man priešais tematos nelaimių daugybė
Ir ištisos eilės vargų,
Kankinimas skurdo, liudnumo berybio,
Paskui gi — duobė ant kapų.
(Jo raštų rinkinys, psl. 69—70)

Taip aplinkui klaiku ir baugu!
Sienos turi ausis ir akis:
Ką išvys, ką išgirs, — pasakys,
Ir daugiau nebmatsys draugų!

Bet tegu... Juk ant kapo šviesi
Laimės žvaigždė — skaisutė sužvilgs
Spindulių kamuoliais...
(Ten pat, psl. 54)

Išibauginęs Janonis, kad

Temstant žvaigždėi šviesios ateities,
Dženkisint dalę nykiosios mirties,

sienos turi ausis ir akis, — matė savo laimės žvaigždę — skaisutę sužvilgsią spindulių kamuoliais tik ant kapo...

Bet palyginti kitas Janonio valandas, kuriose jis dainavo darbo liaudžiai viltis ir pasiryžimus siekti naujo ryto, ši pacituota mintis tampa nustelbta, lieka menkutė, kaip ir nežymi. Tačiau būtų buvę gražiau, kad jis ir šitos menkos nusiminimo valandos nebutų įreikordavęs į savo užrašus, nebutų palikęs skaitytojų minioms.

Musų jausmai dažnai nuklimpstai nusiminimo pelkes; bet mes — kol gyvi — neprivalome nusiminime paskęsti. Reikia žiūrėti išelies, reikia įieškoti kojai kietos atramos.

Štai G. Meškelevičiūtė apdainuoja "Peržydėjusias Vosilkas" ("Musų Jaunime" nr. 6, 1938 m.):

Seniai pražydėjo melsvutės vosilkos
Ir dienos vėl liko mano niurios ir pilkos.

Ir tuščia laukuose. Ir liudna sieloje.
Aš nieko nelaukiu. Ir nieko nenoriu.

Zinau aš, kad džiuvu ir pernai vosilkos,
Bet dienos nebuvo taip niurios ir pilkos.

Zinau, kad vosilkos žydės dar ne kartą,
Bet kodėl man dienos taip šiemet apkarto?

Šio eilėraščio autorė vienur pasisako nieko nelaukianti ir nieko nenorinti, bet pabaigoj stato klausimą: kodėl man dienos taip šiemet apkarto? Jeigu pasistatė klausimą, tai, aišku, ji stengsis surasti jam ir atsakymą. Jei pati viena nesusuras atsakymo, tai gal pasiklaus pas kitus. Reikšlia, ji dar nesijaučia bedugnėje įkritusi.

O štai Kazys Malinauskas laiške į mylimąją, sako:

Nuvyto vasara žaliais beržais bujojus,
Su rutomis, bijunais ir daina.
Verki, mieloji, viltį praromojus,
Verki, kai palikai viena.

Nekaltas aš, jei tau raudoti teko:
Aptemo tėviškė sustingusia naktim —
Todel širdis griausmų aidais prašneko,
Todel ir žvanginu kiekiausia geležim...

Su broliais aš vargų pusnynus grioviau —
Audrų dainose maudėsi dangus,
Į ateitį skaidrias viltis sukroviau,
Nors kelias mano — varganas, grubus.

Neverk, mieloji, širdgėloj uždusos:
Jau naktį skrodžia brėkstanti diena, —
Prarijo mylimą kalėjimo autobusas,
Tai ir likai viena.

Vargano ir grubaus kelio ėjikas, skrovęs skaidrias viltis į ateitį, pakliuvęs kalėjiman, — o pats nenusimena! Jeigu mylimoji rauda, tai jis ir ją ramina, kad neverktų, nes "naktį jau skrodžia brėkstanti diena!"

Juoz. Vyt. Varnas savo eilėrašty "Išmestos Gėlės", sako:

...Jaučiu — jau man kalas krutinėje gėlės
keroja ir tarpsta kartėliam ilgėsy...

Tai ilgėsi gėlės širdužėj sužėlė,
Tai jos mano galia palengva gesys,

Oi, ne, to nelesiui, pagundų šėšėliai —
ne jums suviliot ir paglėžti mane!
Po vieną ištraukysiu ilgėsi gėlę,
Širdy man neaugsit, neželsit, oi ne!

Išrovės išmesiu į vėjus ir lietu —
temindo praėiviai, težaidžia vaikai...

Aš trokštu, kad mano širdužė galėtų kovom ir darbais vėl iš naujo įkaisti!

Šitokia nuotaika reikėtų visiems gyventi. Reikėtų nesileisti, kad tavo valią kas nors gesintų. Nusiminimo pojūčius reikėtų palikti užpeky ir eiti į draugus, į žmones, įsipareigoti visuomeninė veik-

Kada Simas Parėjo

Rašo
J. A. KAZLAUSKAS

SIMAI, KADA tu parėjai pereitų naky?!" — paklausė Rožė savo vyro.

"Buvo penkiolika minutų po dvylikai", — atsakė Simas.

"Meluoji, tu liuciperi! Buvo dzvidešimc penkios minutos po dzvilikai, kadū aš da sėdėjau ant gonkų ir sukocėlu laukiau tavy pareinanc. Gal tavy Dzievias išratavojo iš tos nešėscies, kad many mieganc radai. Kitaip tavo labanė nebutų ciela... Šitas mano pamokslas, Simai, bus paskucinis! Tu liuli nesitųsysi nakcimis su sveicimomis bobomis! Tu pralaizdi sunkiai uždzirbtus pinigus!"

Simas teisinosi:

"Rožyte, tu tiek daug ant manęs nepek už dyką. Tu savo kakarinės visa įiega neatidaryk, nes aš niekur bereikalinaigai nesivaikioju. Ir man svetimų moterų nereikia. Aš tave, Rožyte, temyliu. Myliu labiausia už viską. Tu, Ražyte, turi man atleisti, jei aš kai kada vėlokai pareinu. Juk tu pati mane išsiuntei į miestą parvesti kavai cikorijos. Beedamaš gatve, sustikau savo seną draugą, Grudzilą. Trumpai pasikalbėjus, Grudzilas pasakė: "Šimai, elkime išsigerti po stiklą alaus". O vakaras buvo labai šiltas ir oras troškus. Tai ir išsikaušėm po kelis tkilus. Mes netiek gėrėm, kiek kalbėjom. Kalbėjome daugiausia apie taiką, apie Mussolinį ir Hitlerį. O dažnai, besikalbant laikas greitai bėga. Vėliau smuklininkas mokė mane, kaip atsakyti į klausimus Suvientytų Valstijų kvotėjui imant pilietiškas popieras. Juk žinai, aš ketinu išsiimti pilietiškas popieras. Išsiimsiu taip greit, kaip galima ir tapsiu Amerikos piliečiu, nes skaičiau laikraščiuose, kad Amerikos valdžia ketina statyti namus, į kuriuos suvarys nepiliečius, o paskui juos išsiųs į ten, iš kur jie atvažiavę. Tai dabar aišku, Rožyte, del kokių priežasčių aš ilgokai užtrukau ir vėlai namo parėjau. Svarbiausia tai, kad mano galva prisipildė pilna baimės, kad mane neišsiųs atgal į Lietuvą."

Simas susiraukė ir pasakė:
"Na, jau gana-gana tu tavo pamokslų. Tu kaip atidarai savo gerklę, tai net nežinai kada sustoti! Kitos moterys tiek daug nerėkia ant savo vyrų, nors jis ir daug daugiau už mane išgeria..."

"Ar tai tu, Simai, už tai išreišci ir cielos nemyli klausyti?!" Aš jokių barnių cia nekeliu, cik kertu tau į akis kas ciela! Aik, nupirk man čėverykus ir pančiakas. Duok visai draugei gana pavalygt, kad butai ir aš padabna į kitas bobas, o kas atliks, tai gali sau gerci. Gal greiciau nugaiši, tai aš apdraudą gausiu. Pernai buvai iš namų išėjęs ir sakei, kad su manim daugiau negyvensi. Bet tu sugrįžys sakei: "Namai — pragarai, išėini iš namų — negerai, bet namie vis gerai".

Simas, prisiklausęs savo moteries išmėtinėjimų, uždainavo:

Tu alau, tu alau,
Aš nuo tavęs pabalau;
Jei degtinės gaučiau,
Raudonesnis bučiau.

Padarykime Šį Konkursą!

DAR RUOŠDAMIESI Lietuvos 20 metų nepriklausomybės sukaktuves minėti, Lietuvos rašytojai (literatūros, meno ir kultūros žurnale "Dienovidyje") iškėlė mintį:

"Toliau — paskelbti asmeninių bibliotekų konkursas. Tiems, kurie per 20-tuosius nepriklausomybės metus įsigys didžiausias ir vertingiausias musų literatūros bibliotekas, skirti premijas. Kas šį konkursą turėtų skelbti, kas premijas skirti, kelių tipų (Kauno, provincijos miestų, inteligentų, ukinkų ir p.) šios bibliotekos turėtų būti, paliekame pačiai visuomenei pasisakyti".

Žinoma, tokio konkurso (kontesto, padaryti negalėsime) čia tokio pat pobūdžio konkursai negalėsime, bet vieną konkursą — kas Amerikoje turi didžiausią lietuviškų knygų naminių knygyną — atlikti reikėtų. Štai, knygas beplatinant, teko rasti tokių mėgėjų lietuviškos knygos, kad tiesiai netikėtum! Darbininkas žmogus, nevisada turįs darbą, sakosi turįs kelių šimtų knygų knygyną, ir naujų knygų įsigyja, kai tik turi dolerį, atlikusį nuo pavalgymo... (Tuo įstikinau tikrumoje. Beje, štai, kas būtų vertas medalio! Juk ir dideliais patriotais besinešančių ir veikėjais "lietuviybės dirvoje" save belaikantių asmenų daugiausia neturima nė kelių lietuviškų knygų, netik kelių šimtų, kaip to darbininko...) Kitas lietuvis taip pat mane stebina tokiu uolumu knygas renkant, — atsisteidamas dalimis, atimdamas pinigų, reikalingų sveikatos reikalams, jis ima naujas knygas "ir jam niekad negana"!... Štai, tokie reiškiniai nors jų esu radęs tik vie-

lon. Tada nereikės garbinti dar nesuplito kapo ir nereikės spręsti, ar varlė prie kapo sukvarks ar gegutė pakukuos.

Šalin nusiminimai ir dvasios slogučiai! Pasikaustykite savo jausmus darbams ir viliojančiam rytui!

Klausydamis šimo teisinimosi, Rožė pirma patrukčiojo petimis, o paskus vėl pradėjo rėkti:

"Ak, Dzieve duok mieliausias, kad cik greiciau mus išsiųstų į Lietuvą! Tai aš ir mano vaikučiai butume šėeslyvesni, ba Lietuvoj dzirpdamas ant lauko negautai kasdien prisipusc alaus. O gal lietuviška valdžia geriau tavy suvaldytų, negu Amerike. Man su tavim jau nusibodo gyvens, su tokiu pijoku! Tu visadu randzi pricinių vėlai buc karciamoj. Aną rožą parėjai girtas kaip kiaušė, tai bijojai į duris pabelsti, kad aš nepabustau ir nusėjęs čėverykus kaip kacinas gonkų stoguciū lipai ir per langų įlindai. Man susiedka viskų pasakė. Šimuli, argi tau nesarmata ciek daug gerci?! Ar tau neieškada sveikatą ardyč?! Žurėk, tu prasmirdęs pijoje, koki mano čėverykai! Nors apsiavus vaikscioju, bet basas sielas buna. Mano andarokas ir pančiakos suplyšė. O vaikai pusbadžiai gyvena — tik su duonu ir kavu..."

Simas susiraukė ir pasakė:

"Na, jau gana-gana tu tavo pamokslų. Tu kaip atidarai savo gerklę, tai net nežinai kada sustoti! Kitos moterys tiek daug nerėkia ant savo vyrų, nors jis ir daug daugiau už mane išgeria..."

"Ar tai tu, Simai, už tai išreišci ir cielos nemyli klausyti?!" Aš jokių barnių cia nekeliu, cik kertu tau į akis kas ciela! Aik, nupirk man čėverykus ir pančiakas. Duok visai draugei gana pavalygt, kad butai ir aš padabna į kitas bobas, o kas atliks, tai gali sau gerci. Gal greiciau nugaiši, tai aš apdraudą gausiu. Pernai buvai iš namų išėjęs ir sakei, kad su manim daugiau negyvensi. Bet tu sugrįžys sakei: "Namai — pragarai, išėini iš namų — negerai, bet namie vis gerai".

Simas, prisiklausęs savo moteries išmėtinėjimų, uždainavo:

Tu alau, tu alau,
Aš nuo tavęs pabalau;
Jei degtinės gaučiau,
Raudonesnis bučiau.

na, kitą, nepaprastai nuteikia: vadina, dar nemirė visi lietuviškos knygos skaitytojai Amerikoje — yra net knyga mylinčių, netik mėgstančių žmonių!

Manau, kad aš vis delto visų lietuvių, turinčių knygynus, nesuradau. Reikėtų sužinoti visus, kas mylimų dalykų namuose turi, ir po to — išrinkti, kas turi daugiausia. Tam tikslui labai prašau dviejų plačiausiai siekiančių laikraščių — Tėvynės ir Garso — duoti mano šiems žodžiams vietos, o skaitytojų labai prašau nusiųsti šį rašiniuką išspausdintą tiems, kas to laikraščio negauna, bet turi knygų. Iš knygynėlius turinčių prašoma tik atsųsti sąrašą visų savo lietuviškų knygų. Musų sąlygose čia bus jau daug! Na, ar galima tikėtis?... Atsakymus turbut geriau norėtų žmonės siųsti minėtiems laikraščiams — tegul siūncia jiems, (o kas nori, gali siųsti man, — visi pranešime sulauktas pasekas ir palyginsime).

Prašau, broliai ir seserys knygoje, atsiliiepti! Lauksiu!

Su širdingais jums linkėjimais,
Arėjas Vitkauskas,

2138 W. Coulter St., Chicago, Ill.

Plaštakė apie plaštakes

Gyveno sau viena plaštakė ir štai ką ji maždaug, pasakė:
"Teisybė, mes, plaštakės, judrios, bet ir labai, labai, negudrios — beveik visoms keliai mums skirti: sau ant ugnies surasti mirtį!..."
Arėjas Vitkauskas.

Susivienijimo Reikalai ir Veikla

SLA 23, 30, 42 ir 260 kuopos perstato savo kandidatus į Pild. Tarybą

SLA 23 kuopa nominavo savo kandidatą į SLA izdo globėjus

Juozas K. Urbonas
PAREISKIMAS

SLA 23 kuopa, Shenandoah, Pa., laikytame susirinkime lapkričio 5 dieną, 1939 metų, Eagen's svetainėje, nominavo šios kuopos narij ir finansų sekretorių Juozą K. Urboną į SLA Pildomosios Tarybos izdo globėjus.

Juozas K. Urbonas yra SLA narij per 14 pastarųjų metų. SLA 23 kuopoje eina finansų sekretoriaus pareigas nuo birželio 3 d., 1933 metų.

Buvusiam finansų sekretoriui staiga mirus, paaikškėjo, kad jis paliko didžiausią betvarę, kurią dabartinis SLA 23 kuopos finansų sekretorius J. K. Urbonas pasekmingai sutvarkė ir kuopos reikalus atvedė ant tiesaus kelio.

Juozas K. Urbonas yra spaustuvininkas ir nuo 1929 metų iki 1932 metų leido ir redagavo mėnesinį žurnalą — vėliau savaitį "Atžala".

Juozas K. Urbonas laike Pasaulinio Karo tarnavo Suv. Valstijų kariuomenėje ir yra Suv. Valstijų pilietis.

SLA 23 kp. valdyba:
Jurgis Subačius, pirm.;
D. Vaikšnoras, izdin.;
V. Markevičius, sekr.

SLA 30 kuopa perstato savo kandidatą į SLA vice prezidento urėdą

PAREISKIMAS

SLA 30 kuopa, Scranton, Pa., laikytame susirinkime lapkričio 7 d., 1939 m., Lietuvių Svetainėje, vienbalsiai nutarė perstatyti savo kuopos narij ir izdininką-organizatorių Vyt. A. Kerševičių SLA vice prezidento vietai arba urėdai.

V. A. Kerševičius priguli prie SLA suvirš 20 metų, buvo pirmininku didelės SLA 30 kuopos per 3 metus ir tos pačios kuopos fin. sekretorius ir organizatorius per 5 metus.

V. A. Kerševičius yra gimęs Londone, Anglijoje, atvestas mažas į Ameriką. Yra S. V. Amerikos pilietis.

SLA 30 kuopos valdyba:
A. C. Kubilius, pirm.;
Ona Zorskaitė, sekr.

Akron, Ohio

Padėkos žodis

Aš, A. Viskauskiutė, tariau visiems širdingą aciu už manęs parėmimą, spalio 7 dieną tam tikslui surengiant balių. Pirmiausia tariau širdingą aciu to parengimo komisijai už nuosirdų pasidarbavimą, kad iš to parengimo del manęs liko net \$253.60. Aciu visoms SLA kuopoms, kurioms pirkto laimėjimo knyguotes ir platino tarpe savo narij ir bendrai lietuvių. Aciu visiems ir visoms, kurie ir kurios paaukojo dovanas išlaimėjimui. Aciu viso Akrono lietuviams už atsilankymą į parengimą ir tuo pagalbėjimą manęs sergančios. Aciu ir apilinkės lietuviams, kaip tai Clevelando, Cantono ir kt.

A. Viskauskiutė,
1390 Moore Street,
Akron, Ohio.

SLA 42 kuopa perstato savo kandidatą į SLA izdininką

Juozas J. Bachunas
PAREISKIMAS

SLA 42 kuopa Grand Rapids, Mich., laikytame susirinkime lapkričio 6 d., Sv. Jurgio draugijos svetainėje, vienbalsiai nutarė perstatyti šios kuopos narij Juozą J. Bachuną į Pildomąją Tarybą izdininko urėdai. Juozas J. Bachunas yra gerai žinomas visam lietuviškam pasauliui. Yra buvęs SLA Kontrolės Komisijos pirmininku, daugelį SLA seimų delegatu ir įvairiose komisijose. Yra visuomenės darbuotojas ir lietuviškų reikalų rėmėjas.

SLA 42 kuopos valdyba:
P. Klunius, pirm.;
P. Medelinskas, rašt.;
P. J. Greičaitis, izdin.

SLA 260 kuopa perstato naujus kandidatus į SLA Pildomąją Tarybą

SLA 260 kuopos laikytame susirinkime lapkričio 5 dieną, nutarė ir perstatė į SLA Pildomąją Tarybą sekančius kandidatus:

Prezidento vietai Joną V. Grinių, iš Philadelphia, Pa., SLA 135 kuopos narij;

Vice prezidento vietai Jurgį Stungį, iš Chicago, Ill., iš SLA 260 kuopos;

Sekretoriaus vietai didumos balsų kandidatas W. Morris, Grand Rapids, Mich., iš SLA 60 kuopos; mažumos kandidatas Dr. D. Pilka, iš Boston, Mass.

Į izdo globėjus Povilą Dargį, Pittsburgh, Pa., iš SLA 353 kuopos.

Kuopos nariai mano, kad virš perstatyti nariai pilnai yra tinkami užimti nurodytas vietas SLA Pildomaj Taryboj. Prie to reikia pasakyti, kad jie yra visi seni SLA nariai, geri lietuviškų kultūrinių darbų pareigūnai ir per daugelį metų savo rimtais darbais yra pasižymėję darbuotojai del SLA labo.

SLA 260 kuopos valdyba:
A. Andriukaitis, prez.;
Robert Račaitis, fin. rašt.;
Kazys Liutkus, prot. rašt.

San Francisco, Cal.

sis tas

Cia gyvuoja SLA 106 kuopa. Nors kuopa nariais nedidelė, bet kai kada surengia kokį balių ar vakariene ir turi neblogą pasisekimą. Kuopa finansiškai gerai stovi, nes savo izde turi virš \$100.

San Franciscoje yra paroda, įrengta labai gražioje vietoje — ant salos, kurią iš visų pusių jūra apsupusi. Parodoje galima pamatyti įvairių daiktų. Lietuviai parodoje irgi dalyvauja. Yra žingeidžių dalykų, atveštų iš Lietuvos. Lietuvių daiktai ištatyti parodos daly, vadinamoj War and Peace.

Rugsėjo 17—24 dienomis turėjome tarptautiškus šokių. Kiekviena tauta pasirodė su savo šokiais. Lietuviai irgi neatsiliko nuo kitų: K. Šilkai-

tiens pašoko lietuvišką klumpakojį ir gerai pavyko, nes žmonės pagėdavo, kad ir daugiau šoktų. Ji buvo apsiirgusi lietuvių tautiškais rubais. Taipgi buvo užsidėjusi rutų vainiką ant galvos ir gintaro karolių ant kaklo. Darė gerą įspūdį.

M. Adomaitienė.

Pittsburgh, Pa.

SLA naujų narij įvedinimo bankietas

Spalio 29 d. SLA 3 apskritis buvo surengęs naujų narij įvedinimo bankietą Lietuvių Mokslo Draugystės svetainėje, kur dalyvavo ir Tėvynės redaktorius, Kl. Jurgelionis.

SLA naujų narij įvedinimo bankietas, buvo tai pirmas tos rūšies parengimas netik pas mus Pittsburghe, bet turbūt ir kitose mūsų lietuviškose kolonijose, kur tik buvo rengiama. Naujų narij įvedinimo bankietų rengimas yra sumanymas naujojo Tėvynės redaktoriaus gerb. Kl. Jurgelionio. Reikia pasakyti, kad tai labai geras sumanymas ir jis gana greitai ir gerai prigijo tarpe SLA narij. Tokie bankietai įneša į organizaciją daug gyvumo.

Pas mus Pittsburghe tas naujų narij įvedinimo bankietas paliko tikrai gražaus įspūdžio ir turėjo geriausio pasisekimo. Bankieto surengimu rūpinosi SLA 3 apskrities parengimų komisija pilniausioje kooperacijoje su apskrities valdyba. Valgių prirėgimui daugiausia darbo pridėjo apskrities komiteto ir komisijų narės moterys: V. J. Kolickienė, M. Zdanienė, Elena Saveikienė, Julija Bikinaitė ir Monika Dalkienė. Prie stalų labai mandagiai ir sumaniai patarnavo daugumoj SLA narės jaunos mergaitės.

Bankietas buvo surengtas didžiojoje Lietuvių Mokslo Draugystės svetainėje. Dalyvavo virš 200 rinktinės Pittsburgho ir apilinkės lietuviškos publikos. Daugumoj SLA kuopų darbuotojai. Buvo įvedinta apie 70 naujų narij. Tame tarpe gana daug tikrai gražaus jaunimo, iš kurio galime tikėtis šviesios ateities mūsų organizacijai.

Įvedinimo ceremonijos buvo tikrai įspudingos. Gerb. Jurgelionio pasakyta nuosirdi ir graži kalba naujiesiems nariams laike įvedinimo ceremonijų turbūt nebus ilgai užmiršta. Visiems naujiesiems nariams buvo įteikta po SLA ženklelį.

Sekamos Pittsburgho ir apilinkės kuopos dalyvavo įvedinimo iškilmėse, kurių nauji nariai prirašyti laike Pažangos Vajaus ir buvo įvedinti.

SLA 40 kp., Soho Pittsburgh, Pa. Tai yra seniausia ir didžiausia iš visų Pittsburgho ir apilinkės kuopų. Per Pažangos Vajų ji prirašė 31 naują narij, dėka jos organizatorių darbštumo ir sutartinio darbo.

SLA 86 kp., N. S. Pittsburgh, Pa., kuri ir turi prirašius 9 naujus narius.

SLA 128 kp., Carnegie, Pa. Tai yra mažos lietuviškos kolonijos kuopa, bet vistiek vajaus laiku yra prirašius 7 naujus narius. O per sekantį vajų žada "pasiprovoti" ir prirašyti daug daugiau narij.

SLA 165 kp., E. Vandergrift, Pa., irgi neskaitytinos lietuviškos kolonijos kuopa. Bet aciu šios kuopos nuosirdaus darbuotojaus, gerb. A. Juškaitės, pastangomis per Pažangos Vajų parodė gyvumo, įtraukdama į savo tarpą tris jaunas gražias nares.

SLA 169 kp., Ambridge, Pa., irgi mažos lietuviškos ko-

lonijos kuopa, kuri turi ir dar konkurentą kitą draugiją ir SLA darbuotojams toje kolonijoje prisieina sunkiai dirbti, kad atlaikius konkurenciją. Bet aciu pasidarbavimui tos kuopos sekretorės, čia gimusios lietuviškos Mrs. Ona Triska, buvo prirašyti 3 nauji jauni nariai.

SLA 151 kp., Homestead, Pa., nors tai ir nemažos lietuviškos kolonijos kuopa, bet iki Pirmojo Pažangos Vajaus nebuvo parodžius jokio gyvumo. Tik laike Pažangos Vajaus pasidarbavus generaliniam organizatoriui, gerb. Charles K. Pikelui, ši kuopa buvo išjudinta prie darbo. Ji prirašė 4 jaunus ir žymius šios kolonijos veikėjus, tame tarpe vieną jauną lietuvi, advokatą Kl. Bardzilauską. Yra vilting, kad ši kuopa ateity parodys daugiau gyvumo ir veiklumo SLA dirvoje.

SLA 198 kp., New Kensington, Pa. Apie šią kuopą turbūt neprisieina daug ką nekalbėti, nes jos darbai patys už save kalba. New Kensington, tai maža lietuviška kolonija, bet SLA 192 kp. savo veiklumu pralenkė didžiųjų kolonijų kuopas. Ji gali būti pavyzdys ir kitoms SLA kuopoms, nes SLA 192 kp. turi prirašius 19 naujų narij. O jei nebūtų užklupęs ši koloniją angliakasių streikas laike Pažangos Vajaus, tai būtų buvę prirašyta daug daugiau naujų narij.

SLA 195 kp., Pittsburgh, Pa., tai yra Charles K. Pikelio ir R. Poplauskio kuopa. Joje naujų narij prirašyta 23 ir šios kuopos organizatorius, Charles K. Pikelis, netik į savo kuopą rašė narius, bet ir į kitas Pittsburgho ir apilinkės kuopas ir kaip generalis organizatorius jis yra dasivares prie aukščiausio laipsnio visame SLA per Pažangos Vajų. Trumpai sakant, šios kuopos veikėjų nuveikti darbai patys už save kalba ir jokie komplimentai nereikalingi.

SLA 247 kp., iš Aliquippa, Pa., organizatorė Ona Kavaliuskienė ir dalyvavo su trimi naujais savo nariais. Aliquippa, Pa., yra mažai lietuvių ir naujų narij gauti nelengva. Bet prie gerų norų ir tvirtos pasiryžimo vistiek buvo galima šis-tas nuveikti del organizacijos ir tai geriausia įrodo SLA 247 kp. organizatoriai ir kuopos veikėjai.

SLA 266 kp., Castle Shannon, Pa., organizatorius Petras Laurinaitis stoji į Pažangos Vajų su dideliu pasiryžimu ir tikėjosi daug pasidarbuoti. Bet pačioje pradžioje su naujų narij gavimu turėjo keletą nepasisekimų ir net buvo praradęs norą dirbti. Pasakui vėl pradėjus dirbti, užklupo angliakasių streikas ir vėl darbą reikėjo nutraukti.

O kad nė vieną narij neprirašius, pasak gerb. Laurinaitio, tai būtų buvę nusidėjimas prieš organizaciją. Tai geriausia ką SLA 266 kp. organizatorius, gerb. Laurinaitis, galėjęs padaryti, tai bent savo jauną gražią dukrelę prirašyti prie SLA ir atlikti savo pareigą. Ši kuopa ir oficialiai dalyvavo naujų narij įvedinime ir jos nauja narė buvo įvedinta.

SLA 323 kp., Glendale, Pa., organizatorė, Ona Baranaukienė, su savo 2 nariais ir neatsiliko nuo kitų ir dalyvavo įvedinimo iškilmėse.

SLA 353 kp., Pittsburgh, Pa., kuri yra žinoma kaip Dargio ir Sandos kuopa ir ji jauna, graži ir energinga organizatorė, panelė Olga Sandaitė, parodė, kad ji kuopa nėra "numirus". SLA 353 kp. organizatorė, panelė Sandaitė, per Pirmąjį Pažangos

Vajų prirašė 6 naujus narius ir su jais dalyvavo įvedinimo iškilmėse. Ši jauna organizatorė yra pasiryžus per Antrąjį Pažangos Vajų turėti daug geresnio pasisekimo.

Viso šiame bankiete dalyvavo 12 kuopų ir įvedino savo narius. 9 kuopos Pittsburgho apilinkėje negalėjo dalyvauti šiose iškilmėse del įvairių priežasčių: del toumo kelionės, del darbo sąlygų, o SLA 104 kp., iš S. S. Pittsburgh, atskirai rengė narij įvedinimo bankietą.

Štai keletas atsiliepimų iš tų kuopų, kurios negalėjo dalyvauti naujų narij įvedinimo iškilmėse. Iš So. Fork, Pa., SLA 141 kp. organizatorius, J. Valukas, rašo, kad jisai negali dalyvauti su savo nauju nariu bankiete, nes "jiskį perloti važiuoti, o kaip jau 3 metai mažai dirbam, tai lėšų trūksta. Dabar pradėjom geriau dirbti. Gaila sugaišti dieną. Butų labai malonu susitikti su draugais, bet kad negalima, tai turės būti ir taip gerai. Gal kitą kartą pasimatysime. Linkėtina linksmai praleisti bankietą".

Iš Thomas, W. Va., 232 organizatorė, T. Gedvilienė, rašo ir nusiskundžia: "Biskį perloti ir mes negalėsime dalyvauti Tamstų parengime. Vėlinam tamstoms linksmai praleisti tą brangų parengimą. O Antrame Pažangos Vajuje dar mes nepradėjom dirbti, bet manom tuojau pradėti. Nors pas mus sunku gauti naujų narij, bet bandysim gauti nors po du. Nepasilikim nuo kitų organizatorių".

Iš Du Bois, Pa., SLA 153 kp., sekretorius, gerb. T. Valunas, pranešė, kad jie negalės dalyvauti su savo 7 naujais nariais įvedinimo iškilmėse ir siunčia geriausius linkėjimus del bankieto. Du Bois, Pa., SLA draugai turėtų savo kuopoje atskirai surengti naujų narij įvedinimo bankietą ir mes iš Pittsburgho pas jumis atvažioutume į svečius.

Taip pat iš Moundsville, W. Va., 350 kp., sekretorius ir organizatorius, Frank Stanus, pranešė, kad jie negali dalyvauti bankiete, nes prisaimeina tą dieną dirbti ir negalima nuo darbo išlikti ir linki bankietui gero pasisekimo.

Iš Steubenville, Ohio, SLA 22 kp., organizatorius, Jonas Vilcinskis, taip pat nusiskundė, kad ir jie negali dalyvauti del savų vietinių parengimų.

SLA 258 kp., Washington, Pa., sekretorė, O. Kazakevičienė, pranešė, kad iš priežasties bedarbes jų kuopa negalėjo dalyvauti bankiete nors ir labai būtų buvę malonu kartu su visais dalyvauti iškilmėse.

Iš keleto kuopų Pittsburgho apilinkėje, kurios nedalyvavo iškilmėse, nebuvo gauta jokių pranešimų, tai ir nežinom kodėl jos nedalyvavo.

Bet kas dalyvavo, tai visi buvo patenkinti ir linkėjo, kad ir daugiau tokių parengimų būtų.

Taip, bus ir daugiau tokių parengimų, tik mes turime sukurti rašyti daugiau naujų narij per šį Antrą Pažangos Vajų, o kai bus naujų narij, tai bus ir daugiau tokių parengimų. S. Bakanas.

Ambridge, Pa.

Klaidos atitaisymas

Tėvynės No. 40 įsiskverbė pora klaidų. Turėjo būti pasakyta P. Pivorusas su šeimyna buvo baliuje, o ne Pivornie nės su šeimyna. Kur pasakyta, kad baliuje buvo Birbienė, turėjo būti J. Kybartai.

J. Kinderis.

Shenandoah, Pa.

Iš SLA 23 kuopos susirinkimo

SLA 23 kuopos lapkričio mėnesio susirinkimas buvo skaitlingas, gyvas ir pasižymėjo savo geru noru dirbti Antrame Pažangos Vajuje. Nutarta surengti metinį balių su vakariene ir programu.

Mūsų naujai išrinkti organizatoriai savo prižadą išpildė, tai yra prirašyti nors po vieną naują narij kas mėnesis. Ant. Staniškis pirmas paėmė balsą ir sako: "Labdarybės darbas turi prasidėti savo namuose. Aš perstatau savo dukrelę Reginą Staniškaitę 14 metų į vaikų skyrių ant \$1000". Antras organizatorius irgi paėmė balsą. Tai Vincas Staniulionis. Jis pasakė: "Aš irgi savo pareigą atlikau — perstatau ponį M. Šimanskiene".

Iš to jau matosi pirmieji ženklai organizatorių darbo. Kadangi kuopa turi paskyrus penkis organizatorius, tai liksieji V. Markevičius, D. Vaišnora ir J. Subačius, prižadėjo sekančiame susirinkime perstatyti nemažiau kaip po 2 narius. Lauksime.

Reikale kėlimo Centro raštinės daugelis narij pareiškė savo nuomonę.

Gana didelį pritarimą nariai ir narės parodė kada buvo kalbama surengti metinį balių su vakariene ir programu. Į komisiją apsiėmė šios narės: K. Buikuvienė, M. Pranaitienė, C. Saijaitienė, S. Staniškienė, H. Visockienė, D. Liubamirskienė, E. Grebliukienė, ir nariai: Juozas Teleika, Ant. Staniškis, Jonas Staniškis, P. Alex, J. Urbonas, J. Dulskis, V. Markevičius ir D. Vaišnora. Dabar palikta komisijos nuozūrai, kuri paskirs laiką ir vietą.

Kadangi organizatorius Antanas Staniškis yra kartu ir vedėjas lietuvių radio programų, tai jis žadėjo pašvęsti vienką 15 minutų agitacijai del Antrą Pažangos Vajaus pasisekimo ir bendro SLA kuopų šioje apiedinkėje kėlimo. Laikas yra paskirtas kiekvieną sekmadienį 11:45 val. ryte. Patartina ir kitoms kuopoms prisidėti prie šios agitacijos. Kadangi radio stotis WAZL Hazleton, Pa., pasiekia pirmą ir septintą apskričių, tai toms kuopoms būtų išskaičiavimas prisidėti, nes būtų garsinama: Ką kuopa rengia? Kas yra kuopų viršininkai, organizatoriai, ką jie nuveikė ar žada veikti? Abelsa trumpa kuopos istorija, surišta su vietinių lietuvių toj kolonijoj veikimu. Tas pagelbėtų patidengti iškasčius, o antra daugiau veikimo ir gyvumo įnešų į abelą kuopų stovį.

Man teko sužinoti, kad kuopoms garsintis laike 15 minutų kaina bus labai žema. Butų gražu, jei mūsų kuopos savo susirinkimuose šį sumanytą paremtų ir išmėgintų naują budą narij prirašinėjimui.

A. S.,

SLA 23 kp. koresp.

Detroit, Mich.

Koncertas ir šokiai

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 352 kuopa rengia savo metinį koncertą, sekmadienį, lapkričio 19 d., Lietuvių Svetainėje, prie 25 ir W. Vernor Hy. Prasidės 6:30 val. vakare.

Sis SLA 352 kuopos koncertas bus įdomus tuo, kad jame dalyvaus didelis skaičius mūsų gerų dainininkų ir dainininkių, kaip tai: Lukoševičiutė-Baltrušaitienė iš Saginaw, Mich., Jonas Valukas, Juozas Vasiliauskas, Marija Hill, Anacita Zigmantienė, Marcelė Grinienė, A. Šatulaitenė ir broliukai Ambrozavičiukai. Šie visi dainininkai, dainininkės ir muzikai pilnai patenkins kiekvieną atsilankiusį savo gražiais balsais.

SLA 352 kuopa kviečia visus atsilankyti. Įžanga tik 35c. ypatai. SLA nariams bus privalumas už taip mažą įžangą išgirsti tokį gražų koncertą, nes už įžangos tikieta vistiek reikės mokėti kaippo metiniam parengimui. Mes prašom skaitlingai Detroito visuomenę dalyvauti mūsų parengime.

Po koncerto bus šokiai, o užkandžių ir gėrimų iki sočios.

Visus atsilankyti kviečia
SLA 352 Kuopa.

Paterson, N. J.

SLA 101 kuopos balius pavyko

Spalio 21 dieną SLA 101 kuopa rengė balių įvedinimui laike Pirmojo Pažangos Vajaus prirašytų narij. Už šio parengimo įvykinimą didžiausią garbę priklausio seserei Marijonai Tačionienei ir jos pagerbininkėms O. Jusaitienei, P. Paliauskienei, R. Adomaitienei, M. Sodeikienei, A. Sopčikienei ir P. Jokubauskienei. Šios visos seserys darbuosios labai sunkiai pagamindamos labai skanią vakariene. Dalyviai jų pagamintus valgius labai gyrė, nes ištisų buvo geri ir gardūs valgiai.

Laike vakarienės programos susidėjo iš kalbų, dainų. Pasakui buvo šokiai. Vakara atidarė sesuo M. Tačionienė, paaiškindama jo tikslą ir perduodama programą vesti SLA 101 kuopos organizatoriui J. Treiniui. Po trumpos kalbos, J. Treinis perstatė pakalbėti ištisą eilę SLA narij ir pašalinių: J. Eimoną, J. J. Dulį ir kt. SLA 101 kp. pirmininko žmona R. Adomaitienė gražiai palinksmo dalyvius savo žavingu balsu, padainuodama porą dainelių, kurios publikai labai patiko.

Po vakarienės, prie geros muzikos, prasidėjo šokiai ir visi dalyviai gražioje nuotaike linksmosios iki vėlumi nakties.

Reikia pasakyti, kad SLA 101 kuopa nuo 1926 metų tokio malonaus parengimo dar neturėjo. Po šio parengimo daugelis žmonių kalba, jog tai buvo šauni pramoga. Teko nūgirsti, kad iš parengimo kuopai liks šiek-tiek pelno.

Aš, kaip SLA 101 kuopos organizatorius, tariau širdingą aciu seserei M. Tačionienei už apsiėmimą į komisiją ir surengimą tokio gražaus vakaro. Namažesnis dėkui priklausio ir jos pagelbininkėms ir visiems kitiems, kurie padėjo šį parengimą padaryti pasekmingu ir kurie į parengimą atsilankė.

Iš SLA 101 kuopos susirinkimo

SLA 101 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko lapkričio 2 d., 62 Lafayette St. Susirinkimą atidarė ir vedė kuopos pirm., V. Adomaitis. Praeito susirinkimo protokolas perskaitytas ir priimtas vienbalsiai.

Apsvarsčius bėgančius reikalus, prieita prie raportų. Ligonų lankytojų raportas priimtas. Pranešė, kad dar serga Marijona Gicevičienė. Baliaus komisijos raportas priimtas su pagyrimu.

Susirinkimas

Prašu visų narij įsidėmėti, kad sekantis SLA 101 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 7 d., 62 Lafayette St., praprastu laiku. Tai bus metinis susirinkimas, kuriame turėsime nominuoti SLA Centro valdybą ir atlikti kitus svarbius reikalus. Kviečiu visus narius į tą susirinkimą skaitlingai atsilankyti. Taipgi pakalbinkite savo draugus prisirašyti prie SLA 101 kuopos, nes dabar galima gauti daug geresnę apdraudą ir nereikia mokėti įstoimo ir daktarui.

J. Treinis.

Mūsų Korespondentai Apie Bendrą Lietuvį Veiklą Amerikoje

Cambridge, Mass.

Dr. Paulina Luzaikaitė
Lietuvaitė gydytoja —

Mūsų lietuviai susilaukė gydytojos p-lės Dr. Paulinos Luzaikaitės, kuri turėjo drąsos pradėti ir gražiai pabaigti medicinos mokslą. Ji užgimė ir augo Cambridge, Mass. Visi ją gerai pažįsta. Pabaigus High School ir Latin School, ji siekė aukštesnio mokslo. Pirmausia įstojo į Radcliffe College ir užbaigė su mokslo laipsniu A. B. Bet kadangi ji labai norėjo būti daktare, kad pagelbėtų žmonijai kovoti ligas, o lat ausia moterims ir merginoms — ji įstojo į Boston University medicinos skyrių. Tame universitete mokinosi per penkis metus, o atostogų metu darbavosi ligoninėse.

Gavus M. D. laipsnį, ji atvyko į New England Hospital praktikuoti savo profesiją del moterų ir kūdikių. Toje ligoninėje ji darbavosi per kelis metus. Dabar mūsų jauna gydytoja pradeda savo profesiją praktikuoti Cambridge, Mass., 400 Broadway.

Linkėtina mūsų jaunai profesionali gero pasisekimo. O taipgi linkėtina, kad mūsų vieningai, reikalui išitikus, kreiptųsi pas gydytoją p-lę Pauliną Luzaikaitę. Ji visiems mielai ir širdingai patarnaus.

Lucy Yakim.

Minersville, Pa.

Pavyzdingi jaunuoliai

Netik patys tėvai, bet valdžia ir bendrai žmonės džiaugiasi lietuvių jaunuolių gražiu išauklėjimu. O mūsų miesto lietuvių jaunimo yra visokiame tarnyboje: Suv. Valstijų kariuomenėje, laivyno ir valdžios darbuose.

Apie trys mėnesiai atgal S. L. A. pirmo apskrčio pirminko, Vinco Šmulkščio, sunus Vincent Šmulkštis, įstojo į valdžios darbą, kaip U. S. Coats Guard New Yorko apskrityje. Į šį darbą jaunuoliai yra priimami nejausnesni kaip 22 metų amžiaus ir stambaus ugio. Vincas Šmulkštis tam pilnai atitiko, nes jis yra 6 pėdų ir 2 colių aukščio ir sveria 215 svarų. Jis gamtos yra apdovanotas nepaprastu tvirtumu. Ir tą savo stiprumą jis dar gerai pralavinio, kilnodamas sunkias geležis. Jisai vis manė būti antros Amerikos lietuvių Jack Sharkey. Bet jaunuolis Vincas ir gautu darbu džiaugiasi, nes po 20 metų jo ateitis ir gyvenimas bus pilnai aprūpinta.

Kitas mūsų miesto jaunuolis, Vytautas Ermil Naujalis, tarnauja kapitono Suv. Valstijų laivyne. Yra geras ir ištikimas tarnautojas.

Adolfas Grebliauskas tarnauja kapitono pagelbininku, nors dar tik apie trys metai atgal buvo eilinis jurininkas.

Ir daug kitų jaunuolių yra valdiškoje tarnyboje, arba pasiekę aukštesnį laipsnį. O jie tėvai saugotų savo vaikus nuo gėrimo svaiginančių gėrimų, tai jų dar didesnis skaičius gautų geras vietas, nes lietuviai vaikinai yra gražiai išaukę ir gali užimti vertingus valdžios darbus.

A. J. Banisaukas.

Lowell, Mass.

DLK Vytauto Kluhas
atidarė naują svetainę

Šių metų lapkričio 4 d. buvo surengta Lowellio Piličių Kluho šauni puota. Tapo atidaryta nauja svetainė, kuri atrodo gana graži.

Į puotą buvo pakviesta ir kaimyninių kluhų atstovai,

kurie gana gražiai pasveikino kluho vadovybę, kuri gana daug pasidaravo tame darbe. Kluho pirmininkas, p. Pesikas, gražiai nupiešė kluho darytus žygius, kad įrengti svetainę, nes nebuvo gerų patalpų nei kluho nariams, nei kitoms draugijoms del susirinkimų.

Aš manau, kad dabar pradės eiti daugiau į LSA susirinkimus, nes pirma buvo galima tik 10 žmonių sueiti.

Dar turiu priminti, kad lowelliečiai turi stengtis sulaukyti savo vaikus nuo nutautėjimo, nes čia nėra nei jokios organizacijos, kuri šiek tiek lietuvių vaikus galėtų tautiškai dvasioj auklėti. Reiktų daryti pastangas DLK Vytauto Kluho vadovybei.

"Žaslietis".

So. Boston, Mass.

Patriotiškos lietuvaits

Kas metas Bostono International Institutas rengia didelį balių, kuriame dalyvauja įvairios tautos. Mūsų jaunos lietuvaits parodė savo patriotiškumą už tai, kad savo pastangomis jos dalyvavo ir parodė savo tėvų tėvynės reprezentuojamus šokius. Šokėjos, po vardu "Žvaigždutės Šokėjos", buvo sekancios: Eugenija Vaigauskaitė iš Cambridge, Elzbieta Valentaitė, Pranciška Gaidamavičiūtė, Elena Vaičiulionytė, Ona Kirkliauskaitė, Blanche Vaičiulionytė, Adeline Lušitė ir Ona Gorskiūtė iš So. Bostono. Šokiams pritarė smuikininkai Longinas Buinis, Jr. iš Cambridge, Albina Antanavičiūtė iš Waltham ir pianistė Valentina Minkienė.

Šios šokėjos dalyvavo Lietuvos Dienos programoje New Yorko. Panelės Marijos Baranaitės, šokių mokytojos iš Lietuvos, pastangos nebuvo veltai, nes jos pradėtas darbas neužsibaigė pasirodymu vien New Yorko Pasaulinėje Parodoje. Lietuvaits, pasipuošusios tautiškais drabužiais, puikiai pašoko "Blezingėlę" ir "Kepurinę" International baliuje Statler viešbuty ir buvo priimtos gausiais aplodismentais. Mat, pasirodė, kad mūsų jaunimas turi savy patriotiškumo ir kol tas jaumas gyvuos, mūsų jaunimas neištautos.

Valio lietuvaits! Tai pagirtinas pasirodymas ir geras pavyzdys kitiems!

Steponas Minkus.

Chicago, Ill.

Svęs 15 metų
"Dzimdžių" jubiliejų

Siemet sueina lygiai 15 metų nuo įsikurimo žinomos Dzimdžių-Drindzi aktorių grupės, kuri savo satyriniais vodevilais buvo labai pagarsėjusi visose lietuvių kolonijose Amerikoje. Minėta grupė buvo ne kas kitas, kaip atžala iš Vilkolakio teatro Lietuvoje, kuris savą laiką konkuravo dargi valstybinį teatrą Kaune.

Per ketelį metų gastroliaus Drindzi-Drindzi vadovilis išsikristė. Liko tik jo centras Chicagoje — Margučio asmeny. Jo pastangomis kasmet per "kalakutines" yra ruošiamas šaušys parengimais, kuriam nors iš puošniausių Chicago viešbučių ir visados sukviečiamas labai daug lietuvių, ypač jaunimo.

Siemet tokia pramoga įvyks didžiuliam Stevens viešbuty, lapkr. 23 d. Ji bus specialiai pašvesta Dzimdžių 15 metų įsikurimo sukančiai paminėti.

Ph.

Brooklyn, N. Y.

"Pasaulis Be Moterų"

Vargiai kam teko girdėti tokį pasaulį, kur nebūtų moterų. Bet sako toks pasaulis buvęs. Sako keli vyrai atsiskyrę nuo savo moterų ir bandę be jų gyventi. Koks tas jų gyvenimas buvo, kaip jiems sekėsi ir kas iš to išėjo bus galima pamatyti sėkmadienį, lapkričio 19 dieną, Amerikos Lietuvių Piličių Kluho svetainėje, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y., kur bus suleisti dviejų veiksmų komedija, vardu "Pasaulis Be Moterų".

Be to, mišrus choras, vyrų grupė, merginų grupė ir solistai padainuos gražių dainų. Visa tai rengia Operetės Choras, kuris susideda vien iš jaunimo. Komedija bus suvaidinta gražiai, nes ją vaidina prityrę scenos mėgėjai. O kaslink choro ir grupių dainavimo, tai jau nėra ne kalbos, nes Operetės Chora mokina gabi chorvedė p-lė Violetė Tamkiutė, kuri moka parinkti gražias dainas ir jas tinkamai sumokina. Operetės choro grupės ir solistai dažnai brooklyniečius palinksmina per Jono Valaičio radio programus šeštadieniais. Mes galime išgirsti gražių dainelių. Bet savo parengime choras ir grupės yra prisirengę kur kas daugiau ir gražesnių dainelių padainuoti. Reiktų šį chorą paremti ir jaunimui priduoti daugiau energijos ir toliau veikti. Tai jūs galite padaryti atsilankydami į minimą parengimą. Todel neužmirškite lapkričio 19 dienos. Pradžia 5 val. po piet. Po programo bus šokiai. Įlanga pigi.

Aš Busių.

Cleveland, Ohio

Minės Dr. V. Kudirkos
mirties sukaiktį

Suomi kviečiame Dr. Vinco Kudirkos Pašalpinės Draugijos narius, jų šeimas ir visą Clevelando lietuvių visuomenę dalyvauti draugijos 30 metų gyvavimo jubiliejiaus apvaikščiojime, kas bus Lietuvių Darželyje ir Lietuvių Salėje, sėkmadienį, lapkričio 19 d.

Į Lietuvių Darželį važiuos oficialiai Dr. Vinco Kudirkos Draugijos valdyba ir nariai savo papuoštais automobiliais. Visų kitų draugijų kurios užkviestos į iškilmes, taip pat bus valdybos savo automobiliais. Visi automobiliai privaļo susirinkti prie Lietuvių Salės ir Dirvos redakcijos nuo 2 val. po piet. Važiavimas prasidės 10 minutų iki 3 val.

Daržely prie Dr. Vinco Kudirkos paminklo bus padėta vainikai ir pasakyta trumpos kalbos. Taipgi bus aplankymas Dr. Basanavičiaus paminklo.

Lietuvių Salėje programos prasidės 6 val. Salė bus atdara nuo 5 val.

Bus pasakyta trumpos kalbos apie Dr. Vinco Kudirką, apie Kudirkinę Draugiją, ir smagus dainų programos. Po programo bus linksmas balius.

Kviečia Komisija.

Aukos Lietuvos reikalams

Lietuvos konsulato
New Yorko aukų
paskaitavimas Nr. 18

Vilniaus reikalams

Bendras New Yorko Lietuvių Komitetas, surinkta mitinge, įvykusiam 1939 m. kovo mėn. 26 d. (per K. Vilniškį) \$130.71

Lithuanian American Import & Export Corporation, New York (per K. Vilniškį) 25.00

Alfonsas Stankevičius,
Bronx, New York ----- 10.00

Amerikos Lietuvių Tautininkų kluhas, Brooklyn, New York, spalio 9 d. minėjime surinkta (per p. Andriuskevičių) ----- 15.00

Federation of Lithuanian Jews of America, New York ----- 200.00

Klaipėdos tremtiniai

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 142 kuopa, Pittsburgh, Pa. (per Elizabeth Kwedar) ----- 2.00

SLA 17 kuopa, Montello, Mass. (per Justina Mickevičių) ----- 5.00

Bridgeporto 6 pašalpininkų draugijų bendro išvažiavimo, įvykusio rugpjūčio mėn. 20 d., pelnas (per S. S. Tamošiūną) 61.00

Apsigynimo reikalams

Stasys Čiapas, Waterbury, Conn. (per J. Tareilą) ----- 25.00

M. ir J. Krunklų pagertuvėse, Brooklyn, N. Y., surinkta (per Joną Valaitį) ----- 15.30

(Aukų po \$1.00 šie asmenys: J. Valaitis, J. Krunklis, M. Monkuviene, p. Dailidėnas, M. Kazlauskas, W. Baltrymas, p. Smetona, ponai Kellert, T. Augustas, p. Bieliauskienė, p. Balkunienė. Smulkiais — 30c.)

S. L. Zepėnas, Lawrence, Mass. ----- 15.00

J. M. Tumavičienė, Jamaica, Plain, Mass. ----- 10.00

S. L. Zepėnas, Lawrence, Mass. — Priskėlimo Bažnyčiai, Kaune \$10.00; Šventosios Uosto statybai \$10.00 ----- 20.00

J. M. Tumavičienė, Jamaica, Plain, Mass. — Pittsburgho Universiteto Lietuviškam Kambariui \$3.00; Clevelando Lietuviškam Darželiui — \$2.00 5.00

Viso — \$539.01

Atitaisymas: Aukų pakvitavime Nr. 17, paskelbta, kad Rochester, N. Y., lietuviškos organizacijos aukų Klaipėdos tremtiniais \$106.32. Aukotojams prašant, šiuo skelbiam, kad ši auka yra skiriama Lietuvos Raudonajam Kryžiui.

Jau bus galima pirkti laivakortes iki Kauno ar Klaipėdos

Švedų Amerikos Linija praneša, kad nuo lapkričio 15 d. įeina į galią naujos laivakortės kainos, laivų išplaukimams po sausio 1 d., 1940 m. Laivakortes bus galima pirkti nuo New Yorko iki Kauno ar Klaipėdos (Memel), arba priešingai. Iki šiol del nepastovios aplinkybių laivakortes buvo galima pirkti tik iki Gothenburgo ar Stockholm, nuo ten keleivis pats privalėdavo apmokėti kelionę ir kitas susidariusias išlaidas, nes nebuvo galima žinoti kiek kelionė kaštuos nuo ten iki Lietuvos. Dabar keliavimas pagerės nors tiek, kad keleivis išvykdamas jau galės žinoti kiek jam kelionė atseis iki Lietuvos ir nereiks keisti savo pinigų į kiekvienos pervažiuojančios valstybės valiutą ir išsipirkti gelžkelių bilietus ir tt.

Interesuoti kainaraščio ir tvarkaraščio, prašomi kreiptis į autorizotą lietuvių agentą, ar bent kurią Švedų Amerikos Linijos raštine, adresą pasabesite Š. A. L. skelbime.

Turizmo žinios.

Lietuvos žydų konferencija

Spalio 29 d. Hotel "Diplomat" New Yorke įvyko Lietuvos išeivių žydų Federacijos (Federation of Lithuanian Jews) metinė konferencija. Konferencija prasidėjo 10 val. ryto ir tęsėsi visą dieną. Federacija vienija visus Kanaudos ir S. A. V. žydus išeivius iš Lietuvos. Ši konferencija sutraukė virš 1,000 delegatų iš atskirų vienetų ir skyrių. Jos garbės prezidentu yra Sidney Hillman, vice prezidentu — univ. prof. J. S. Jaffe. Maždaug prieš 11 metų buvo susitvėrusi panaši centralė, bet ji nerado pritarimo ir išnyko. Prieš tris metus kiti žmonės ėmėsi iniciatyvos susienyti visas atskiras draugijas, kad suderinti jų veikimą ir sustiprinti šelpimo akciją Lietuvoje. Mažos draugijės paremdavo kiek savo miestelio žydus, bet nesant centro, kuris sudarytų bendrą planą, negalėjo nuveikti didesnių dalykų. Dabar jie įsitikino Federacijos naudingumu ir jau apie 2,000 mažų draugijų įstojo į Federaciją. Pirmu tokiu didesniu užsimojimu yra planas pastatyti Kaune bendrabutį keliems šimtams jaunų žydų, kur jie gyvendami per kelis metus išmokyti amaty ir, likę Lietuvoje arba iškeliavę į pasaulį, būtų pasiruošę gyvenimui. Amerikos siuvely sąjunga, kurios prezidentu yra Lietuvos žydas Sidney Hillman, ypatingai parėmė tą sumanymą, tučtuojau paskyrė 10,000 dol. ir dar 15,000 dol. pažadėjo vėliau. Tuos pinigų gavus, Fed. of Lith. Jews mano pradėti Kaune statybą ir patį namą-bendrabutį pavadinti Sidney Hillman vardu.

Sekmadienio susirinkime priimtas Federacijos statusas, iš kurio matyti, kad ji sau tikslu stato remti socialinį ir kultūrinį žydų veikimą Lietuvoje. Apie 4 val. po pietų į konferenciją atvyko Lietuvos konsulas J. Budrys. Jo atvykimas visų dalyvių buvo sutiktas atsisotijimu ir ovacijomis. Konferencijos pirmininkas E. Epštein pertraukė die-

notvarkę ir per mikrofoną žydų kalba prabilo į tūkstantį delegatų. — Į mūsų konferenciją atvyko atstovas vienintėlis pasaulyje valstybės, kuri valdžios lėšomis užlaiko žydų mokyklas. Jis savo demokratiku, visiems prieinamam būdu, paveržė žydų simpatijas, kur jis tik buvo, tiek New Yorke, tiek Bostone, tiek Philadelphiaje ir kitur. Jis visur turi draugų. (Vėl visuotinos ovacijos.)

J. Budrys pasakė atitinkamą žodį, tarp ko kito pareiškėdamas, kad dabar, atgavus Vilnių, žydų skaičius Lietuvoje pakilo iki 350,000. Ir toliau, kaip ir iki šiol kad buvo, reikalingas ypatingai geras sugyvenimas. Jis išreiškė viltį, kad Amerikos Liet. žydų Federacija palaikys stiprius ryšius su Lietuva. Turėdama tarp savo narių daug žymių asmenų, žurnalistų ir leidėjų, pavartos savo įtaką, visuomet gindama teisingus Lietuvos interesus. Be to, pažadėjo už 200 dol. auką Vilniaus reikalams.

Po to, dar kalbėjo Bostono žydų atstovas, pareiškėdamas, kad išgirdę konsulo žodį, kad Lietuvos paviljonui išlaikyti reikia paramos, jie tuojau sulig išgalių ją davė.

Philadelphia žydų atstovas įteikė gen. konsului 50 dol. auką vilniečiams šelpti. Po sveikinimų vėl pereita prie dienotvarkės. Rezoliucijų komisija pateikė susirinkimui nutarimą:

Pareikšti savo džiaugsmą ir pasveikinti per Lietuvos gen. konsulą Lietuvos valdžią su Vilniaus atgavimu ir pareikšti, kad šioje trečioje metinėje konferencijoje Lietuvos žydai išeiviai Amerikoje, kaip vienas, pasiryžę remti kuo išgalėdami Lietuvą ir

Antra, tuojau pradėti vaju po visą Ameriką surinkti Lietuvos žydams 100,000 dol.

Cia pat ant prezidiumo stalo pasipylė čekiai ir pinigai. Sukelta geroka suma aukų to fondo pradžia.

G. K.

Apsaugojimas Amerikos laisvių

Herbert H. Lehman

(Keturis kartus išrinktas New Yorko valstijos gubernatorium, p. Lehman'as plačiai žinomas del savo sociališko ir progresyviško veikimo. Gubernatoriaus Lehman'o yra aštuntas eilėje straipsnių apie demokratiją, kuriuos straipsnius rašo garsus čia gimęs ir kitataučiai amerikiečiai del Foreign Language Information Service. Pareikštos mintys yra autorių.)

Pereitu šimtmečiu beveik visa vakarinė civilizacija priėmė tas civiliškas ir tikėjimiskos laisvės nuomones, kurios prisidėjo ir įsteigė mūsų amerikonišką demokratiją. Atrodė, kad beveik kiekviena apsišvietusi šalis priims šitą Suv. Valstijų nusistatymą.

Bet pasaulis nemaloniai pabudo.

Nauja priespaudos taisyklė išstumė seną tautos taisyklę.

Zvėriškos militariskos valdžios netik uždėjo geležinį užkūlį ant jų pačių piličių, bet ir ant savo kaimynų, kurie tuščiai tikėjo, kad šimtmečiai civilizacijos ir žmoniškos kultūros išnaikino tokius dalykus. Asmeniškos laisvės, kurias pasaulis pradėjo imti kaip kiekvieno šventu paveldėjimu, užgintos šimtais milijonų žmonių. Daugelio pasaulio vietų vyrai ir moterys jau negali sakyti ir rašyti ką jie mąsto, negali melstis kur rori, net negali skaityti ir lausyti žinių apie dabartinę

ir praeities kultūrą.

Nepaisant kokių mūsų skirtumai šioje šaly, kiekvienas tikras amerikietis yra pasiryžęs, kad toki dalykai čia neįvyktų.

Bet negana vien tik pasiryžimo.

Mūsų dabartinis darbas ir atsakomybė yra taip sutvarkyti mūsų viešus reikalus, kad toki dalykai negali čia įvykti. Tam darbu ir tai atsakomybei mes visi turime pasiduoti, netik viltim ir noru, bet darbu ir objektyvismu.

Kitos tautos gali išnaikinti savo laisvės ir gali laikinai atgal kreiptis prie viduramžių barbarizmo ir tamsumo. Todel mes turime aukščiau iškelti laisvės šviturį, kad net ir kiti matytų jo šviesą.

Mums užlaikyti demokratiją neturi būti jokio perskyrimo mūsų žmonių. Neapykanta pagimdo neapykantą. Prispaudimas asmenio arba grupės asmenų galutinai veda prie prispaudimo kitų asmenų ir grupių. Kur tik rasinis ar tikėjimiskas perskyrimas pakėlė galvą, ten mirties varpas žmoniškoms teisėms paskambėjo. Tokia rūšis perskyrimo veda prie diktatūrai užsienio, kur žmonės jieskodami besiskiriančių interesų, tik pagimdė vaisingą vietą tiems, kurie jieskojo asmeniško galimumo.

Negalime turėti dvigubo ištikimumo šiai šaliai. Tas garsus amerikietis, Theodore

Rooseveltas, puikiai pareiškė tą teisybę sakydamas, kad "negalime turėti 50/50 ištikimumo šioje šaly. Vyras yra amerikietis, ir niekas kitas, ar iš jo nėra amerikietis. Mes krauju ir kilme sujungti su tautoms Europoje, bet mes atskiri nuo jų visų. Esame nauja ir skirtinga tauta".

Mūsų tauta yra daugiau, negu vienos valdžios geografiška vienutė. Mūsų tauta susideda iš žmonių įvairių genčių ir daugybės tikėjimų. Bet mes sujungti galinga laisvės meile. Tauta, kurią pagimdė didis idealas. Tas idealas gali būti ir bus užlaikytas mums ir mūsų vaikų vaikams jeigu tik mes apsaugosime ją kariaujančiai ir nepasiduodančiai.

Tas idealas yra toks galingas, kad jis turi būti giliai įsidėtas širdy kiekvieno tikro amerikiečio.

Vyrai kentėjo, kovojo ir mirė del tų civiliško ir tikėjimiskų laisvių. Tie iš mūsų, kurie del tų nukentėjimų dabar džiaugiamės tomis laisvėmis, dabar turime parodyti nemažesnį pasiryžimą, nemažesnį norą kovoti, idant tos laisvės bus užlaikytos.

Nei viena diktatorus forma — komunistų, fašistų ar nacių — negalės šioje šaly pareikseimo rasti jeigu mes, kaip tauta, kariaujančiai apsaugosime tas civiliškas, tikėjimiskias ir asmeniškas laisves mums mūsų valdžios forma garantuotas, ir kurios praktikuojamos mūsų visoje istorijoje. Atėmimas teisių nuo mūsų piličių mus galutinai vestų prie panašaus padėjimo, kuris randasi despotiskose šalyse užsieny. Neužlaikymas mūsų laisvių galėtų plačiai atidaryti neteislingumo ir priespaudos vartus. Mes turime pasiduodančiai stoti prieš visus principus, mažumų ar didumų įkvėptus, kurie nors mažiausiame laipsny nusilpnintų mūsų laisvės principus, sulig kurių ši tauta įsteigta.

FLIS.

Statyba didmiesčiuose

Penkiose didesniuose Lietuvos miestuose (Kaune, Šiauliuose, Panevėžyje, Mariampolėje ir Ukmergėje) per šiu metų pirmuosius 8 mėnesius duoti leidimai statyti 1,679 trobėsius su 927,000 metrų kubatūros. Per tą patį laiką pernai buvo duota leidimų 1,266 trobėsiams su 472,000 metrų kubatūros. Atskirai: Kaune leista statyti 297 muriniai gyvenamieji namai (pernai 172), 135 muriniai negyvenamieji ir 132 mediniai negyvenamieji trobėsiai; Šiauliuose 67 muriniai gyvenamieji (pernai 25), 84 mediniai gyvenamieji ir 46 muriniai bei 89 mediniai negyvenamieji; Panevėžyje 28 mur. gyv. (pernai 9) ir 121 mediniai ir 125 med. negyvenamieji trobėsiai; Ukmergėje 15 murinių ir 34 med. gyv. ir 15 mur. ir 41 medinių negyvenamųjų, ir Mariampolėje 24 mur. ir 49 med. gyvenamieji ir 52 mur. ir 42 med. negyvenamieji trobėsiai. (E.)

LIETUVA Keliaukite vikingų laivais

Per Gothenburgą, Švediją

Laivų išplaukimų tvarkaraštis ir laivakorčių kainos suteikiama nemokamai. Kreipkitės į mūsų autorizotus agentus ar bent kurią mūsų raštine.

Tamstos kelionei niekas nepatarnaus geriau prisirengti, kaip Tamstos vietinis laivakorčių agentas.

SWEDISH AMERICAN LINE
4 West 51-st St., New York, N. Y.

Susivienijimo Pildomoji Taryba New Yorke Atliko Daug Darbo

Protokolas

SLA PILDOMOSIOS TARYBOS SUVAZIAVIMO, IVYKUSIO RUGSEJO 11-17 DIENOMIS, 1939 METU, SLA CENTRO RASTINEJE, 307 W. 30-TH STREET, NEW YORK, N. Y.

(Tąsa)

Years of Duration at the Beginning of the Certificate Year	Attained Age									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	\$25	\$100	\$300	\$400	\$500	\$600	\$700	\$800	\$900	\$1000
2	50	150	400	500	600	700	800	900	1000	
3	75	200	500	600	700	800	900	1000		
4	100	250	600	700	800	900	1000			
5	125	300	700	800	900	1000				
6	150	350	800	900	1000					
7	175	400	900	1000						
8	200	450	1000							
9	225	500	1000							
10	250	500	1000							
11	250	500	1000							
12	250	500	1000							
13	250	500	1000							
14	250	500	1000							
15	250	500	1000							

any premiums or assessments, unless the cash surrender value has been paid, it may be reinstated in the following manner: (1) within three months after the date of lapse, upon application to the Supreme Secretary of the Alliance and payment of all overdue premiums or assessments and (2) at any time thereafter, upon new medical examination to determine the Insured's insurability to the satisfaction of the Alliance, the payment of reinstatement fee and the payment of all overdue premiums or assessments, with interest at the rate of 5 per cent per annum. The reinstatement shall become effective from the date of the Supreme Executive Board order granting the reinstatement in accordance with the By-Laws of the Alliance now in force or hereafter to be adopted.

UNAUTHORIZED ACTS

All acts of officers or members of the Lithuanian Alliance of America concerning this Certificate not in accordance with the authority given by the Constitution and the By-Laws of the Alliance shall be null and void.

LIMITATION OF ACTIONS

No suit or action in law or equity upon any claim arising out of, or by reason of the Juvenile Benefit Certificate issued by the Alliance, shall be maintainable unless commenced within two years after the cause of action has accrued.

GRACE PERIOD, LAPSES AND NON-FORFEITURE

A grace of ninety one days will be granted for the payment of every premium. If the death of the Insured occurs during the said period of grace the Certificate shall continue in full force, but overdue premiums may be deducted in settlement of any claim incurred during grace period. Failure to pay any premiums or assessment when due or prior to the expiration of the said period of grace shall constitute a default in premium payment, and thereupon the Certificate shall immediately lapse and completely terminate. Provided however that under any of the Juvenile certificates, if premiums have been paid for three full years or more, a cash value equal to the full reserve less a surrender charge not greater than two per cent of the sum insured prior to the 21st year of duration, and the full reserve thereafter, shall be available. The basis for such reserve shall be the American Experience Table of Mortality and Craig's Extension with interest at 3 1/4 per cent per annum according to Illinois Modification method.

CERTIFICATE LOANS

Loans for a total amount not exceeding the Loan Value according to the table for the respective Class of Certificate, shall be available on proper assignment of the Certificate, and on sole security thereof, at any time after the premium for the third Certificate year has been fully paid. The Alliance shall have the right to defer the making of any loan for a period not exceeding 90 days from the date of application thereof (unless for the purpose of paying premiums or assessments on the Certificate of the Alliance).

Any indebtedness to the Alliance on the Certificate or Certificates, at the date of loan together with interest in advance on said loan to the end of the current Certificate year and any unpaid premium or dues for the current Certificate year, will be deducted from the amount of said loan.

Interest on loans shall be at the rate of 5 per cent per annum, payable at the end of each Certificate year. Interest not paid when due shall be added to the existing indebtedness. The total indebtedness thus created shall bear interest at the same rate. Failure to repay any loans or interest thereon shall not void this Certificate, unless the total indebtedness with interest shall equal or exceed the loan value of the Certificate at the time of such failure nor until thirty days after notice shall have been mailed to the last known address of the owner of the Certificate of record at the Home Office of the Alliance. At any time, while this Certificate is in force, the whole or any part of any such indebtedness may be repaid. At the death of the Insured any such indebtedness to the Alliance shall be deducted from the amount of benefit payable thereunder.

CASH SURRENDER

After the premium of the third certificate year has been fully paid, upon proper surrender and delivery of Juvenile Class N1, N2 or N3 Certificates two months from the date upon which the premium in default fell due, the Cash Value shall be paid in cash. The Alliance shall have the right to defer the payment in cash of any value under the Certificate of Juvenile Class N1, N2 and N3 for a period not exceeding 90 days from date of application therefor (unless for the purpose of paying premiums or dues on the Certificates of the Alliance).

When death benefit reaches \$1000, it remains at \$1000 as long as the Certificate is in force. The same applies to any other final sum of insurance.

GRADED DEATH BENEFITS TABLE FOR JUVENILE CLASS N 3

The sum insured under endowment plan, known as Juvenile Class N3, shall be based on the following Graded Death Benefits Table for \$1000 of insurance with proportionate amounts for other sums, and shall be shown for the respective contract years in a schedule on the first page of the certificate:

Years of Duration at the Beginning of the Certificate Year	Attained Age									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	\$50	\$200	\$300	\$400	\$500	\$600	\$700	\$800	\$900	\$1000
2	100	300	400	500	600	700	800	900	1000	
3	150	400	500	600	700	800	900	1000		
4	200	500	600	700	800	900	1000			
5	250	600	700	800	900	1000				
6	300	700	800	900	1000					
7	350	800	900	1000						
8	400	900	1000							
9	450	1000								
10	500									
11	500									
12	500									
13	500									
14	500									
15	500									

When death benefit reaches \$1000, it remains at \$1000 as long as the Certificate is in force. The same applies to any other final sum of insurance.

CONTRACT YEARS

The contract year will commence from the date stated on the first page of the certificate, and the second and subsequent contract years will commence on the respective anniversaries of said date.

BENEFICIARY

The owner of the certificate shall have full right at all times to change the beneficiary or beneficiaries in accordance with the by-laws, rules and regulations of the Alliance.

MISSTATEMENT OF AGE

If the age of the Insured has been misstated, the amount payable under this Certificate shall be such as the premium would have purchased at the correct age, provided, that if the correct age was not an insurable age under the laws of the Lithuanian Alliance of America, only the net mortality payments made shall be returned. If the age has been over-stated, no additional amount of insurance, benefits or other values shall be granted for any excess premiums paid, but such excess premiums paid shall be returned without interest.

PAYMENT OF PREMIUMS AND ASSESSMENTS

The owner of the certificate shall pay monthly or annual premiums in the amounts or amount required by the adopted table of rates for the class of insurance indicated on the first page of the Certificate. All premiums and assessments are payable in advance, and they may, at the option of the Owner, be paid in advance monthly, quarterly, semi-annually or annually. The monthly and annual premiums under the Certificate are indicated on the first page thereof. All premiums payable into the Juvenile Fund shall not be subject to change, provided however that if the reserves become impaired the owner of the Certificate shall pay his equitable proportion of deficiency in the Juvenile Fund as ascertained by the Supreme Executive Board of the Alliance, or upon written application or consent of the owner his certificate may be charged with its proportion of any deficiency in the Juvenile Fund disclosed by valuation with interest not exceeding 5% per annum.

REINSTATEMENTS

If the Certificate shall lapse in consequence of default in payment of

JUVENILE N 2

Age	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up
1	10.75	44.40	18.00	78.80	30.22	124.00	44.88	181.80	38.04	158.00
2	10.87	44.40	18.00	78.80	31.03	127.80	45.79	185.60	38.95	161.80
3	11.21	47.20	20.30	83.50	32.05	134.20	47.08	193.20	40.00	170.00
4	11.75	48.20	20.90	85.20	33.68	138.50	47.95	198.00	41.56	175.00
5	11.96	48.60	21.39	86.80	33.99	139.10	48.11	198.80	42.77	176.80
6	12.07	48.80	21.49	87.40	34.73	143.80	48.72	203.50	43.60	178.00
7	12.08	47.80	21.66	86.00	34.73	138.50	48.72	198.00	43.60	178.00
8	12.08	47.80	21.66	86.00	34.73	138.50	48.72	198.00	43.60	178.00
9	12.08	47.80	21.66	86.00	34.73	138.50	48.72	198.00	43.60	178.00
10	12.31	47.70	22.01	85.20	35.37	135.20	49.40	195.00	44.60	179.00
11	12.65	47.70	22.42	84.80	36.31	138.00	51.47	201.50	46.71	183.00
12	12.79	48.20	22.42	84.80	37.28	138.00	52.71	203.50	47.95	185.00
13	12.79	48.20	22.42	84.80	38.25	142.20	54.00	207.00	49.19	187.00
14	13.58	49.10	26.56	94.60	41.56	145.80	58.16	200.00	52.79	193.00

JUVENILE N 1

Age	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up
1	3.21	12.80	4.95	20.20	6.89	28.30	8.89	38.60	10.98	48.00
2	3.33	13.60	5.27	21.70	7.28	30.00	9.37	38.40	11.49	49.00
3	3.45	15.00	5.66	23.30	7.75	31.70	9.89	40.20	11.99	50.00
4	3.54	16.20	6.03	24.70	8.17	33.20	10.29	41.40	12.30	51.00
5	3.62	16.80	6.25	25.40	8.37	33.80	10.39	41.80	12.49	51.50
6	3.68	17.20	6.37	26.50	8.41	33.40	10.31	41.20	12.69	52.00
7	3.70	17.20	6.37	26.50	8.41	33.40	10.31	41.20	12.69	52.00
8	3.70	17.20	6.37	26.50	8.41	33.40	10.31	41.20	12.69	52.00
9	3.70	17.20	6.37	26.50	8.41	33.40	10.31	41.20	12.69	52.00
10	4.19	16.40	6.39	24.70	8.69	33.20	11.09	41.70	14.05	53.00
11	4.35	17.30	6.65	25.40	8.94	34.10	11.59	42.80	15.14	54.00
12	4.53	17.30	6.83	26.10	9.41	35.00	12.48	45.10	16.31	55.00
13	4.92	17.80	7.21	28.50	9.80	35.90	12.98	46.30	17.52	56.00
14	5.13	18.30	7.51	27.50	10.21	36.80	13.44	47.50	18.71	57.00
15	5.35	18.30	7.83	28.30	10.61	37.80	13.94	48.10	19.90	58.00

JUVENILE N 1

Age	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up
1	10.75	44.40	18.00	78.80	30.22	124.00	44.88	181.80	38.04	158.00
2	10.87	44.40	18.00	78.80	31.03	127.80	45.79	185.60	38.95	161.80
3	11.21	47.20	20.30	83.50	32.05	134.20	47.08	193.20	40.00	170.00
4	11.75	48.20	20.90	85.20	33.68	138.50	47.95	198.00	41.56	175.00
5	11.96	48.60	21.39	86.80	33.99	139.10	48.11	198.80	42.77	176.80
6	12.07	48.80	21.49	87.40	34.73	143.80	48.72	203.50	43.60	178.00
7	12.08	47.80	21.66	86.00	34.73	138.50	48.72	198.00	43.60	178.00
8	12.08	47.80	21.66	86.00	34.73	138.50	48.72	198.00	43.60	178.00
9	12.08	47.80	21.66	86.00	34.73	138.50	48.72	198.00	43.60	178.00
10	12.31	47.70	22.01	85.20	35.37	135.20	49.40	195.00	44.60	179.00
11	12.65	47.70	22.42	84.80	36.31	138.00	51.47	201.50	46.71	183.00
12	12.79	48.20	22.42	84.80	37.28	138.00	52.71	203.50	47.95	185.00
13	12.79	48.20	22.42	84.80	38.25	142.20	54.00	207.00	49.19	187.00
14	13.58	49.10	26.56	94.60	41.56	145.80	58.16	200.00	52.79	193.00

JUVENILE N 1

Age	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up	Cash Paid-up
1	3.21	12.80	4.95	20.20	6.89	28.30	8.89	38.60	10.98	48.00
2	3.33	13.60	5.27	21.70	7.28	30.00	9.37	38.40	11.49	49.00
3	3.45	15.00	5.66	23.30	7.75	31.70	9.89	40.20	11.99	50.00
4	3.54	16.20	6.03	24.70	8.17	33.20	10.29	41.40	12.30	51.00
5	3.62	16.80	6.25	25.40	8.37	33.80	10.39	41.80	12.49	51.50
6	3.68	17.20	6.37	26.50	8.41	33.40	10.31	41.20	12.69	52.00
7	3.70	17.20	6.37	26.50	8.41	33.40	10.31	41.20	12.69	52.00
8	3.70	17.20	6.37	26.50	8.41	33.40	10.31	41.20	12.69	52.00
9	3.70	17.20	6.37	26.50	8.41	33.40	10.31	41.20	12.69	52.00
10	4.19	16.40	6.39	24.70	8.69	33.20	11.09	41.70	14.05	53.00
11	4.35	17.30	6.65	25.40	8.94	34.10	11.59	42.80	15.14	54.00
12	4.53	17.30	6.83	26.10	9.41	35.00	12.48	45.10	16.31	55.00
13	4.92	17.80	7.21	28.50	9.80	35.90	12.98	46.		

PAID-UP INSURANCE

At any time after the date upon which the premium in default fell due after the Certificate has been in full force for three or more years the owner of the Juvenile Certificate shall have the right to purchase Paid-up Life Insurance in the amount shown by the table for the respective Class of Certificate the corresponding Cash Value of which shall be available in cash at any time upon proper surrender and delivery of the Certificate. This provision for Paid-up Insurance shall automatically apply for Juvenile Class N 1 and Class N 2, but not for Class N 3, unless one of the other two options is elected by the owner of the Certificate in the manner required and within the time stated.

TABLE OF RATES

(Based on American Experience Table of Mortality and Craig's Extension with the assumption of 3 1/2 per cent per annum according to Full Preliminary Term and Illinois Modification method.)

JUVENILE CLASS N 1
Whole Life Graded Benefits

Rates per \$1000, for other amounts in proportion

Age	Monthly	Annual
1.....	\$1.21	\$13.57
2.....	1.20	13.42
3.....	1.18	13.27
4.....	1.17	13.12
5.....	1.16	13.00
6.....	1.16	12.99
7.....	1.16	13.06
8.....	1.18	13.21
9.....	1.20	13.40
10.....	1.22	13.63
11.....	1.24	13.86
12.....	1.26	14.11
13.....	1.28	14.36
14.....	1.30	14.62
15.....	1.33	14.90

JUVENILE CLASS N 2

20 Payment Life Graded Benefits

Rates per \$1000, for other amounts in proportion

Age	Monthly	Annual
1.....	\$2.07	\$23.06
2.....	2.03	22.80
3.....	2.01	22.50
4.....	1.98	22.20
5.....	1.96	21.93
6.....	1.95	21.85
7.....	1.95	21.91
8.....	1.97	22.08
9.....	1.99	22.30
10.....	2.01	22.59
11.....	2.04	22.89
12.....	2.07	23.19
13.....	2.10	23.50
14.....	2.13	23.84
15.....	2.16	24.18

JUVENILE CLASS N 3

20 Year Endowment Graded Benefits

Rates per \$1000, for other amounts in proportion

Age	Monthly	Annual
1.....	\$4.38	\$49.14
2.....	4.36	48.94
3.....	4.33	48.60
4.....	4.30	48.18
5.....	4.26	47.74
6.....	4.23	47.48
7.....	4.22	47.34
8.....	4.22	47.29
9.....	4.22	47.30
10.....	4.22	47.34
11.....	4.22	47.38
12.....	4.23	47.43
13.....	4.23	47.48
14.....	4.24	47.53
15.....	4.24	47.59

CERTIFICATE PROVISIONS

The Juvenile Certificates for each class respectively shall also contain the following provisions:

JUVENILE CLASS N 1

Premiums And Non-Forfeiture Values Under This Certificate

This Certificate is Juvenile Class N 1.

Whole Life, Graded Death Benefit, Level Rate Certificate of insurance in the Lithuanian Alliance of America. Under this Certificate premiums shall be paid at the rate indicated on the first page hereof throughout the life of the Insured. After the premiums for full three years have been paid, the following withdrawal equities or non-forfeiture values shall be available: cash surrender or loan value and the paid-up insurance.

The following Table of Values, based on the American Experience Table of Mortality and Craig's Extension with interest at 3 1/2 per cent per annum, according to Illinois Modification Method, less a surrender charge not greater than two per cent of the sum insured prior to the 21st year of duration and the full reserve thereafter, sets forth the amounts of cash or loan value and the amounts of paid-up insurance available at the end of each completed year for \$1000 sum insured. These amounts apply pro rata to this Certificate.

TABLE OF VALUES

A complete table of reserves on the same basis beyond 20 years of duration is obtainable at the office of the Supreme Secretary of the Alliance.

JUVENILE CLASS N 2

Premiums And Non-Forfeiture Values Under This Certificate

This Certificate is Juvenile Class N 2, Twenty Payment Life, Graded Death Benefit, certificate of insurance in the Lithuanian Alliance of America. Under this Certificate premiums shall be paid at the rate indicated on the first page hereof for a period of twenty years, upon the expiration of which period the Certificate shall be fully paid-up and the payments of premiums shall cease. After the premiums for full three years have been paid, the following withdrawal equities or non-forfeiture values shall be available: cash surrender or loan value and the paid-up insurance.

The following Table of Values, based on the American Experience Table of Mortality and Craig's Extension with interest at 3 1/2 per cent per annum, according to Illinois Modification Method less a surrender charge, not greater than two per cent of the sum insured sets forth the amounts of cash or loan value and the amounts of paid-up insurance available at the end of each completed year for \$1000 sum insured. These amounts apply pro rata to this Certificate.

TABLE OF VALUES

JUVENILE CLASS N 3

Premiums And Non-Forfeiture Values Under This Certificate

This Certificate is Juvenile Class N 3, Twenty Year Endowment, Graded Death Benefit certificate of insurance in the Lithuanian Alliance of America. Under this Certificate premiums shall be paid at the rate indicated on the first page hereof for a period of twenty years, upon the expiration of which period the full amount of insurance shall be paid to the insured member, and in case of his prior death, full benefit shall be paid to his beneficiary. After the premiums for full three years have been paid, the following withdrawal equities or non-forfeiture values shall be available: cash surrender or loan value and the paid-up insurance.

The following Table of Values, based on the American Experience Table of Mortality with interest at 3 1/2 per cent per annum, according to Illinois Modification Method, less a surrender charge not greater than two per cent of the sum insured sets forth the amounts of cash or loan value and the amounts of paid-up insurance available at the end of each completed year for \$1000 sum insured. The amounts apply pro rata to this Certificate.

Ansonia, Conn.

Iš SLA 66 kuopos susirinkimo

SLA 66 kuopa neturi išsiskirti korespondento, kuris aprašytų jos veikimą ir susirinkimų eiga į organą Tėvyne. Taj tik šių žodžių rašytojas kai kada parašo, o kai kada ir taip liekasi neparašyta. Paskutinio susirinkimo eiga trumpai aprašysiu.

Susirinkimas buvo lapkričio 4 d. Lietuvių parapijos salėje. Prieš pradėdami susirinkimą, atsilankė vietos liet. parapijos klebonas kun. V. P. Karkauskas, kuris užkvietė kuopą dalyvauti liet. parapijos bazare. Taipgi prisiminė apie atgautą Lietuvos seną sostinę Vilnių, reikšdamas didelę vilčių, kad Lietuva mokės apginti savo nepriklausomybę ir naujose aplinkybėse.

Vėliau likos nutarta daly-

vauti parapijos bazare su auka \$10.00. Nariai pasiskyrė dalyvavimo laiką lapkričio 18 dienos vakare, kur nariai susijė paroduos svetainėje. Tai yra pareiga visų narių skaitlingai pasirodyti.

Išklausyti ir priimti atstovų raportai iš buvusio SLA 4 apskr. suvažiavimo. Taipgi buvo skaitytas laiškas iš SLA 4 apskr. sekr., kad kuopa išrinktų atstovus, kurie rūpintųsi lietuviškų mokyklų reikais. Komisijon išrinkta šie nariai: S. Bujanauskas, J. Radzevičius ir S. Trapkauskas.

Org., J. Radzevičius, perstātē 3 naujus narius. Org., S. Trapkauskas, perstātē vieną. Šie organizatoriai pareiškė, kad yra užsiregistravę dalyvauti Antrame Pažangos Vajuje. Buvo mėginama ir daugiau organizatorių surasti, ypatingai tarp moterų, bet nerorėjo apsiimti.

Reikia pastebėti, kad organizatoriai dar tik pradeda išsijudinti, o jau gauna naujų narių. Tai nėra abejonės, kad jiems dar geriau seksis šiame Antrame Pažangos Vajuje, negu pirmame.

Taipgi buvo pranešta, kad yra parėję nominacijų balotai nominavimui SLA Centro valdybos. Šis reikalas bus atliktas kitame susirinkime, kuris įvyks gruodžio 30 d., 2 val. po pietų, prapastoj vietoj. Tame susirinkime bus ir kuopos valdyba renkama. Tai bus svarbus susirinkimas.

Sekr., J. Radzevičius, pranešė, kad SLA 66 kp. narė Petronėlė Čapienė numirė lapkričio 4 dieną. Vėlonėi paskutinį patarnavimą suteikė SLA 66 kuopos nariai, kurie nešė karstą. Vėlonė buvo pagerbta atstojimu. J. M.

PAŽYMĖJIMAI IS REDAKCIJOS KREPSIO

TEVYNĖS redaktorius ir Pažangos Vajų vedėjas, brolis Kl. Jurgelionis, nusitarė "pasilsėti". Lapkričio 8 dieną automobiliu su savo žmona jis išsileido link Chicago, kur jo laukė daugybė draugų ir daug svarbių SLA reikalų. Pakeliui jis užsuko į Pittsburghą ir kitas kolonijas. Lapkričio 11 ir 12 dienomis jis turėjo daug darbo Chicagoje, dalyvaudamas įveidime naujų narių, priimtų laike Pirmojo Pažangos Vajaus. Po to jis išvyko į Detroitą ir Clevelandą Antrojo Pažangos Vajaus reikalais. Lapkričio 20 dieną tikisi jau būti prie savo kasdieninio darbo Tėvynės redakcijoje. O tai jau ne atostogos. Tai ne poilsis. Tai tikras nuovargis ir pailsimas. Tačiau brolis Jurgelionis SLA reikalais taip sirdingai susidomėjęs, kad jis tą apie 2,000 mylių kelionę ir sunkų darbą vadiną poilsiu arba atostogomis.

KAS sako, kad Amerikoje gimęs jaunimas neįvertina mūsų Susivienijimo, tai labai klysta. Tą įvertinimą parodo čia talpinamos eilutės, kurias parašė jaunas daktaras Dr. C. J. Rutkevičius neseniai įstojęs į SLA 346 kuopą, Pittston, Pa. Tas eilutes jis pats perskaitė tos kuopos narių įveidime, Pažangos Vajaus, brolio Jurgelionio, ir daugelio susirinkusių aktyvaizdoje.

We present you with a greeting of the loyal S.L.A.

Can you catch the picture, that its truth will always stay? Can you read the sincere meaning of the symbols it portrays? Since you're looking forward, to journey, in its true fraternal ways.

Now pause a moment for reflection, think about your life, Think about your own dear family, think about their strife Think of things that are apt to happen in life's peculiar way.

Whats the answer, its protection, JOIN the S.L.A.

Do you know its noble mission and the good that it has done? Of the many homes protected; of the many victories won? With obedience and honor gladly rendered as its due: Our S. L. A. holds many lodges, yet we still have room for you.

S H E N A N D O A H ' R I S jau sujudo ir SLA 23 kuopos organizatoriai darbuojasi išsijuosę, naujų narių įieškodami. Shenandoahriui nepasiduoda Minersville, išrinkusi SLA 13 kuopos organizatoriais A. Levoną, O. Genevičienę, V. Smulkštį ir seną veteraną A. J. Banišauską, kuris yra tos apeliokės generaliu generolu arba organizatorium. Bet dar mažai garsų ateina iš Mahanojaus, kur gyvena SLA buvęs prezidentas, brolis S. Ge-

gužis, ir kur yra nemaža širdingų mūsų organizacijos darbuotojų. Ten tik brolis A. Ramanauskas Antrojo Pažangos Vajaus ratą judina. Bet reikia tikėti, kad jam padės ir kiti darbuotojai ir Mahanojus pasiliks Mahanojum.

BENE gražiausia ir žymiausia. Pirmojo Pažangos Vajaus priimtus narius įveidino tai SLA trečias apskritis. Į to apskričio surengtą bankietą buvo sukviesta visos apeliokės 21 kuopa ir jų 70 narių prirašytų laike Pažangos Vajaus. Parengime dalyvavo ir Pažangos Vajaus vedėjas. Apie tą parengimą brolis S. Bakanas, be kita ko, rašo: "Tokie bankietai įneša į organizaciją daug gyvumo. Pas mus paliko tikrai gražaus įspūdžio. Įveidinta apie 70 narių. Tame tarpe gana daug gražaus jaunimo, iš kurio galima tikėtis šviesios ateities mūsų organizacijai. Jurgelionio pasakyta kalba naujiems nariams turbūt nebus ilgai užmiršta".

BROLIS J. Marcinkevičius (Martin) iš Kenoshos, kalbėdamas už tikruosius Susivienijimo patriotus (100%), rašo: "Mes Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 100% narių narės esame nusistatę, kad mūsų SLA organizacijoje neturėtų būti jokių vakarų, pietų, rytų arba šiaurinių narių grupių, bet turėtų būti visų SLA narių organizacija, kaip kad šią mūsų brangią

organizaciją sutvėrė mūsų pirmakunai virš 50 metų atgal del visų lietuvių, o ne del tam tikrų skirtingų grupių pasivadinsiu įvairiais vardais, buk norinčių gėlbėti organizacijai". Kad Susivienijimo nominacijas bando "runyti" įvairūs slapsti arba anoniški komitetai, tai yra keisčiausias organizacijos gyvenime dalykas. Išrodo, tytum, pats Susivienijimas būtų mažas vaikelis, kuris nieko apie save nenusimano ir kuriam reikia pusės tuzino auklių, pailsilėpusių po įvairiomis maskomis. Brolio J. Marcinkevičiaus žodis čia yra laiku pasakytas. Nereikėtų jam tik pačiam blogą pavyzdį sekti ir savo keliu dangstyti po vardu "SLA 100% Narių Komitetas". Jo pačio kuopa turi teisės atvirai savo vardu rekomenduoti kitoms kuopoms savo nustatytus kandidatus. Jokių komitetų tam nereikia.

PRAEITĄ savaitę šie broliai ir seserys pareiškė noro prie SLA prisirašyti:

31 kp., Lewiston, Me. — Leo Mileika;
38 kp., Brooklyn, N. Y. — S. Bartkunas,
S. Auklūnas,
S. Paulytis;
69 kp., Rochester, N. Y. — J. Melinis;
124 kp., Hartford, Conn. — D. Aksamitas;
200 kp., Detroit, Mich. — N. Irbe;
236 kp., Toronto, Ont., Can. — J. Novog.
P. Brazauskas.

Cleveland, Ohio

SLA 14 kuopos darbuotė

SLA 14 kuopos susirinkimas buvo lapkričio 1 d. Perskačius kuopos valdybą ir perskačius nutarimus iš praeto susirinkimo, pirm., Baranauskas, pranešė, kad turime mirusį narį, Antaną Naunčiką, kurį užmušė gatvekaris spalio 15 d. Nariai jį pagerbė atstojimu.

Buvo perskaityta laiškas iš Centro sekr. Viniko kaslinių patvarkymo nominacijų Centro valdybos. Buvo prisiūsta laiškas iš Dr. Kudirkos draugijos, kuri užkviečia į savo sukaktuves lapkričio 19 d.

Kuopa rengia balių priėmimui naujų narių. Prirašytų laike Pirmo Pažangos Vajaus yra apie 13 narių. Baliaus bus Lietuvių Svetainėje, lapkričio 25 d., 8 val. vakare. Yra rengiama vakarienė. Įžanga bus po 50c. ypatai. Tikietus kiekvienas narys turi nusipirkti iki lapkričio 22 d., kad liktų kelios dienos komisijai del kiek ypatai tinkamai prirengti. Prie durų įžangos nebus. Bus muzika ir šokiai. Taipgi bus gerų kalbėtojų. Nariai malonėkite pasinaudoti šia proga, nes tai vienintėlis mūsų balius šiais metais. Pasistengkite kuodaugiau narių įsigyti tikietus prieš laiką. Tikietus gausite pas fin. rašt. Mrs. Misčikiene ir kitus komisijos narius.

Buvo priduta aplikacija naujo nario per Ant. Praškevičių — Vaclovas Zemblauskas, 22 metų ima \$1,000.00 apdraudos ir \$9.00 ligoje pašalpos.

Buvo kalbėta apie distriktų organizatorių reikalingumą ar nereikalingumą.

Sekantis susirinkimas bus gruodžio 6 d. Tai bus metinis susirinkimas ir nariai malonėkite visi pributi, nes bus rinkimai kuopos valdybos ir nominacijos SLA Centro valdybos. Mūsų kuopos nariams yra svarbu tame susirinkime dalyvauti. Yuraitis, SLA 14 kp. koresp.

Chicago, Ill.

SLA 63 kuopos jubiliejiniam baliui praėjus

Spalio 15 d. viršminėta kuopa turėjo savo 25 metų jubiliejinį parengimą. Parengimas, galima skaityti, pilnai pasisekė kaip materialiai taip ir moraliai. Erdvi K. of P. svetainė prisirinko pilnutėlę publikos. Programos buvo gana įvairios. Susidėjo iš perstatymo, dainų, klasiškų šokių ir kalbų. Roselando Scenos Mylėtojų Ratelis gana vykusiai suvaidino komediją "Kuprotas Oželis". Kalbėtojai generalis organizatorius Dr. A. L. Graičimas, SLA išdo globėja E. Mikužiutė ir šešto apskričio pirm. Dr. A. Montvidas pasakė atatinamas kalbas. Šokėjos ir solistės pavaizdė neteko sužinoti, bet savo užduotį jos atliko gana gerai. Ypatingai solistė, kuri buvo išsautka porą kartą publikos aplodismentų. Ant galo buvo perstatytas Roselando "Šakar Makar" moterų choras, kuris sudainavo keletą lietuvių dainelių, ir matyti, mūsų publikai tos dainelės daugiausia patiko. Tai liudijo, kad publika nenorėjo choro paleisti nuo estrados. Mat gal ne vienam iš klausytojų tos dainelės priminė tą seną praeitį, kaip Lietuvoj šieno grėbėjos arba linų rovojės dainuodavo t.s. pačias dainas.

Laikė programos vakaro vedėjas perskaitė telegramą nuo SLA prezidento, F. J. Bagočiaus, kuriame gerbiamas prezidentas pasveikino kp. su jos 25 metų jubiliejum ir velino SLA 63 kuopai geriausio pasisekimo darbuotis SLA organizacijos labui.

Taipgi buvo paprašytas ant estrados pasakyti keletą žodžių SLA 63 kuopos tvėrėjas, pirmutinis jos pirm. ir dabartinis išdin. Jonas Aleksandravičius. O tai yra vienintėlis narys mūsų tarpe belikęs iš to burelio, kurie šią kuopą suorganizavo ir joje veikė per visus tuos 25 metus, su mažomis pertraukomis, užimdamas vienokį ar kitokį urėdą.

Taipgi galima pasidžiaugti, kad turėjome skaitlingą reprezentaciją nuo kaimynių SLA kuopų, kaip tai: nuo Mt. Greenwood 178 kp., West Pullman 55 kp. ir Roselando 139 kp.

Programai užsibaigus, jaunimas šoko prie Alphonso Pivoro orkestro, o senesnieji sugužėjo į apacią, kur buvo gėrimų ir užkandžių. Ir čia "Šakar Makar" choras linksmino visus savo dainelėmis.

Tai buvo vakaras, kokio Burnsides jau senai nebuvo ir gal greitai ateity nebus.

SLA 63 kp. sekmingai apvaikščiojus savo 25 metų jubiliejų, dabar rengiasi surengti bankietą įveidimui naujų narių, gautų per Pirmąjį Pažangos Vajų. Diena ir vieta, kur įvyks bankietas, bus pranešta vėliau.

SLA 63 kp. ateitis yra šviesi delto, kad kuopoj randasi gana geras burys narių vyrų ir moterų, kurie atsidėję darbuojasi kp. labui. Žinoma, anaipolt ne visi. Yra ir tokių narių, kurie nelanko nė susirinkimų, nė parengimų, o net ir mokesčių laukia, kad fin. sekr. teitų išskolektuoti. Tai yra perdidelis jų apsideidimas.

Taipgi, SLA 63 kp., pradėdama antrą bertainį šimtmečio ir sykiu Antrą Pažangos Vajų, su pasiryžimu darbuojasi, kad pritraukti visus Burnsides lietuvičius į šią didžiulę lietuvių šeimyną — S. L. A. organizaciją.

P. J. Kučinskas.

Binghamton, N. Y.

SLA 50 kuopa rengia koncertą ir šokius

SLA 50 kuopos pramogų komisija, kuri buvo išrinkta jau pereiname sezone, stropiai ruošiasi prie šaunaus koncerto ir šokių. Vakaras įvyks penktadienio vakare, lapkričio 17 d., Lietuvių Svetainėje, 315 Clinton St., Binghamton, N. Y.

Koncertas žada būti vienas geriausių, kokį tik Bingham-

tono lietuviai gali suruošti. Turėsime dainininkų. Iš Scrantono, Pa. p. V. Valukus su sumumi, p-lei O. Vanagaitei kompanuojant tikrai atvyksta, ir Binghamtono lietuviai turės daug smagumo juos čia išgirsti, nes tai yra geriausi Scrantono lietuvių dainininkai.

O taipgi ir vietinės geriausios meno spēkos dalyvaus tame programe. Dainuos Ona Kazlauskaitė, St. Vaineikis, Kalpakutė, Jonas Aleksijunas ir jaunasis Slaveckis. Šie dainuos solo, duetas ir kvartetus. Tai irgi turėsime progos pasigėrėti jų gražiais balsais ir maloniomis lietuvių dainomis.

Tad visi SLA 50 kuopos nariai ir vietos lietuviai padarykite sau už pareigą atvykti į šį koncertą, o po programo galėsite smagiai pasisotkti ir smagiai pasilinksminėti iki vėlaus vakaro.

Taipgi būtų labai malonu matyti ir draugus scrantoniečius mūsų parengime, o mes gal prie progos atsiligyinsime. Tad lauksime to taip šaunaus parengimo, o esu tikras, kad visi bus patenkinti.

P. B. Balčikonis, Rengimo Komisijos narys.

SLA KUOPŲ IR APSKRICIU PARENGIMAI

BINGHAMTON, N. Y. — Koncerta ir šokius rengia SLA 50 kuopa, penktadienį, lapkričio 17 dieną, Lietuvių Svetainėje, 315 Clinton Street. Visi kuopos nariai esate prašomi atvykti į šį parengimą, o esu tikras, kad busite patenkinti ir tuomi prisidėsite prie kuopos sustiprinimo. — Rengėjai.

Kuopų Susirinkimai

HUDSON, MASS. — SLA 58 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 19 dieną, 2 valandą po pietų, Onos Staniūnienės name, 108 Manning St., Hudson, Mass. Visi nariai ir uarės malonėkite atsilankyti, nes bus nominuojami kandidatai į Pildomąją Tarybą. Taipgi nevilinkimė mėsensinių duoklių, kad neliktumet suspenduoti.

L. A. Volkavicius, sekr.

Zinios iš Lietuvos

KAIP KAUNE SUTIKTA VILNIAUS ATGAVIMAS

Spalio 11 dienos žinios iš Maskvos apie tai, kad Lietuvos sutartimi su Sovietų Sąjunga Lietuvai gražinamas Vilnius, visuomenėje sukėlė milžinišką entuziazmą. Iš pat ryto žmonės jau nerimavo, veržėsi į eisenas, negalėjo su laikyti savo jausmų. Miestas pasipuošė vėliavomis. Skambėjo telefonai. Sveikinamasi su atgavimu Vilniaus. Apie 9:30 val. studentai pradėjo demonstruoti: išėjo iš medicinos fakulteto rumų ir žygiavo gatvėmis, dainuodami į "Vilnių, Vilnių!" Apie pusę devylikos žmonės, palikę darbus, įstaigas, jau buvo gatvėse ir, kaip visuomet tokiais atvejais, skubėjo Karo Muziejaus sodelio link.

Staiga užtvino visos gatvės, užtvino visos aikštės ir priėjimai prie muziejaus, prie Nežinomojo Kareivio kapo. Čia susirinko tiek žmonių, kiek niekuomet jų čia nebuvo, ir čia jie susirinko tokiu veržlumu, kaip dar niekuomet anksčiau. Visuotinis entuziazmas buvo toks didelis, kad publika kažkaip pati viena ir susitvarkė, ir nebuvo spusties, ir visi buvo patenkinti.

Tikrai tos žmonių masės nuotaišką nukrito, kai vienas kalbėjo, Dr. Juška, pranešė žinias apie sienas, kurios, pirmomis žiniomis, neapima daugiausia lietuviškų ir vienu lietuvių gyvenamų vietų, kaip Svecionys, Daugėliškis, Tvercius, Audiškiškis, Melagėliai ir kita.

Zmonių daugybė tokia buvo didelė, kad radiofono pranešėjas pirmą kartą nesusiorientavo, nurodymas jos skaičių ir pasakė "tūkstančiai" tuč tuojau turėjo pasitaisyti "ne tūkstančiai, bet dešimtys tūkstančių". Tikrai jos buvo tiek daug.

Pirmasis į susirinkusius pranešė Karo Muziejaus viršininkas gen. Nagius. Jis, be ko kita, pasakė:

"Šioje vietoje, prie Žuvusių del Lietuvos Laisvės paminklo ir prie Nežinomojo Kareivio kapo, renkames tiek liudėsi, tiek džiaugsmo valandomis, kurias tenka pergyventi mūsų tautai. Šiandien susirinkome čia didelių įvykių akvazijoje, pradėdami naują mūsų gyvenimo laikotarpį. Žengiam į senąją mūsų sostinę, kur Bazilikos rumuose išsisi Vytauto Didžiojo ir Rasų kapinėse Lietuvos atgimimo tėvo Dr. J. Basanavičiaus palaikai, kur 1905 m. praskambėjo mūsų seimo nutarimai, kur 1918 m. įsikūrė atgimusi Lietuvos valdžia ir kuriuomenė ir kur 1920 m. mes

pergyvenom didžiausią tragediją del Suvalkų sutarties sulaužymo.

"Mūsų sieloj šiandien šventata, mes žengiam per skausmus ir gyvenimo patyrimus į gražią Lietuvos ateitį, kurioje visiems žmonėms būtų gera ir jauku gyventi, kur nebūtų nė skriaudžiamųjų nė skriaudžiančiųjų. Mes eisime į Vilniaus kraštą, nešdami karo ir sunkių katastrofų paliečiai liudžiai brolišką pagalbą ir visoms ten gyvenančioms tautoms ištiestą ranką. Su didelia pagarba ir dėkingumu jausmu mes vertiname savo didžiojo kaimyn SSSR mūsų atvilgiu teisingus sprendimus, kurių mes esame liudininkai nuo 1920 metų".

Po to kalbėjo Doktoras Juška apie visą džiaugsmą, kuriuo lietuvių tauta sutinka Vilniaus gražinimą. Jis taipgi pabrėžė, jog mūsų džiaugsmas, esą, būtų dar pilnesnis, jeigu jo neveiktų pirmosios žinios, gali būti — netikslios, apie sienas, kuriomis paliekama už Lietuvos ribų lietuviškiausios sritys, išimtinai beveik vienu lietuvių gyvenamos, bet jis pažymėjo, kad tai gali būti dar ištaisyta.

"Į Vilnių", Dr. Juška sako, mes turime eiti gera valia ir tolerancija, visų gerbimu ir meile".

Po to, sugrojus ir sugiedojus tautos himną ir Mes be Vilniaus nenurimsim, — demonstracijos dalyviai nuėjo prie prezidentūros, kame kalbą pasakė Šaulių Sąjungos vad. pulk. Saladzius, be ko kita sakąs:

"Pone prezidentė, atėjome į jūsų ir vyriausybės pasveikinti, džiaugsmo vedini. Mūsų džiaugsmas — Vilniaus laisvė ir grįžimas tėvynei Lietuvai.

"Devyniolika metų sielojome, devyniolika metų dirbome ir su viltimi žiūrėjome į Lietuvos rytus, į amžinąją mūsų sostinę šventovę — Vilniaus miestą.

"Šiandien Vilnius grįžta teisėtiems šeiminiškams — lietuvių tautai. Pakili nuotaiška vyrauja Lietuvos visuomenėje. Visi įgauname naują jėgą, naujo ryžtumo didžiam tautos mostui — sugrąžinto Vilniaus darbui.

"Mes drąsiai žiurime į ateitį. Lietuva, kuri praėity savo gabijų su nu energija teikdavo įvairioms svečioms šalims, dabar atgijusi naujam gyvenimui, šimteriopu ryžtingumu griebėsi kultūros darbo. Tik kultūroje glūdi amžinos vertybės, amžinoji nenugalima jėga".

L. Z.

Suvalkiečių džiaugsmas del Vilniaus atgavimo

Didžioji spalio 9-tosios dienos skriauda mūsų tautai liko krauju prašyta širdyse. Tada, kai Kaune ir visoje Lietuvoje buvo likviduota VVS, uždarytas "Musų Vilnius", o gera kaimyniška santaka su lenkais prėstė mus tik pašnibdomis prisiminti savo skriaudą ir viltis, kad ta skriauda kada nors bus išlyginta. Suvalkijos kaimuose vakarais skambėjo sutartinės apie Vilniaus krašto lietuvių vargus ir apie mindžiojamą mūsų teisę į Vilnių ir jo krašto žemes.

Todel sunkiai įsivaizduojama, kokia maloni ir džiuginanti staigmena buvo žinia apie Vilniaus ir Vilniaus krašto grįžimą į Lietuvą. Nežiurint to, kad mūsų kaimas yra netobulai aprūpinamas paštu, turi nepakankamai gerą radio antenų tinklą, šita žinia jau spalio 11 d. apie piet buvo

žinoma kiekvienam valstiečiui tarp Lazdijų ir Lekėčių, tarp Prienų ir Gelgaudiškio. Ji nukelbė visas nudenines aktyvijas, kurios dabar nepaprastai uoliai ir su dideliu dėmesiu sekamos mūsų kaime.

Daug kur kaimo darbai buvo sustabdyti tuo pat metu, kada pasiekė ucininkus šita džiugi žinia. Nes argi galima nešvesti istoriškos dienos ir valandos, valandos, kuri buvo visos tautos taip nekantariai laukiama. Visur žmonės tik ir kalbėjo apie Vilnių, apie Vilniaus kraštą, spėliodami ar lenkai labai nualino grįžtančius į Lietuvą žemes ir žmones per tą nelaimingąjį dvidešimtmetį.

Klaipėdos krašto netekimą sunkiai pergyvena mūsų kaimas. Apie Vilniaus kraštą kaimo manoma, kaip apie suvargusį ir neturtingą kraštą, ku-

ri paskutinių mėnesių audros dar labiau nualino. Nėra Suvalkių kaimiečio ar miestiečio, kuris nežinotų, jog daug pavargęs mūsų kraštas, kol Vilnių ir Vilniaus kraštui gražins normalų gyvenimą. Tačiau taip pat nedaug yra valstiečių, kurie nesuprastų, kad tik dabar Lietuva gali atsidusti, laimėjusi kovą, kuri taip kantriai, ištvermingai ir pasiryžusiai buvo vedama per ištisus devynioliką metų, ir jokia auka Vilniaus ir jo krašto gyvenimui atstatyti šiandien negašdina Suvalkijos kaimo.

Suvalkijos miestai ir miesteliai nuo ankstyvo ryto pasipuošė tautinėmis vėliavomis. kurios pirmą kartą nebuvo perrištos gedulo raiščiais ir pirmą kartą per devynioliką metų pavėluota iškabinti dviem dienom. Beveik kiekvienam mieste ir miestelyje buvo mitingai išreikšti pasitenkinimai.

Kaip atrodo Vilnius Lietuvai atgavus

Jau kelinta diena vaikštai Vilniaus gatvėmis apsvaigęs, nusispysojęs, triukšmo ir įspūdžių užkurtintas, žlybas.

Faktas, kad jis šiandien laisvas ir pilna krutine atskėpęs rytų vėjo atneštu oru, pradeda naują savo gyvenimo gadinę. Jo senoviški pastatai, jo kreivutės gatvės pulsuoja naujomis mintimis, viliasi naujoms galimybėms. Ir štai kodel vaikštai jo takais gilaus džiaugsmo apsvaigintas ir optimistas.

Tegul Vilniaus likimas nėra dar galutinai nusistovėjęs, tegul daug dar gali jame pakitėti, bet jau tas pirmas staidus posukis gerąjį pūseną atvertė virš kojom seną nusiminimą ir atvėrė be galo plačias perspektyvas.

Senoji sostinė pasipuošė gražiausiomis ankstyvojo rudens spalvomis. Vidury, kaip gėlių puokštė, stovi Gedimino kalnas, apvainikuotas meniška lenkų atremontuotos pilies. Aplink — apaugę pageltusiais ir paraudusiais krūmynais bei miškais kalvos, vidury — žydrios upės ir aukšti bokštai, žmonės.

Užeiname į eilinį butą. Sunkiai įsivaizduojama networka, chaosas. Moterys ir keli vaikai. Viena jauniklė sušmūso galvą rankomis daužosi po kambarius, vaitoja. Kita vaikšto paskui ją, ramina. Trečia sėdi susigūžusi ir nejauti, senai visas asaras išverkusi. Yra ir ketvirta, bet ji nuolat budi stoty, bene sulaukus tetai iš pralaimėto karo grįžtančių vyriškių.

Kitame bute viešpatauja badas. Dar tik mėnuo, kaip karas prasidėjo, o jau balti veidai ir įdubusios akys, liesos ir lyg botagai palaidos, bejėgės rankos. Čia taip pat senai nešluotos šiukšlės ir pilni dvokiančių nešvarumu kibirai.

Visas laikas sugaištamas eilėse, maistą mikroskopinėmis dozomis perkant. Nekurentos stubos ir gėlių slėptuvų išraustas kiemas, užlipdyti baltai ir mėlynais popieriais nuo sproginio apsaugoti ir šviesai iš vidaus sušvelninti langai, margais skelbimais pražydušios tvoros. Pavartėse, kaip visur, kabo liudna siaurutė raudona vėliava. Ji pagaminata ant greitųjų, atplėšiant lenku baltai raudonoje vėliavoje keltąją dalį. Gatvėje — paniurę ir sušalę vaikai, seniai, moterėdės kosi, čiaudi, barasi "uodegos".

Priemiuosčiuose rasime dar ir kitoniskų vaizdų. Čia suiręs stogas ir atplėšta siena rodo mums neturtingą vidų išslyk keturių butų. Dar tebestovi pakrypę baldai ir baltoji kokių krosnis žada atsigulti, bet vis dar laikosi, kaip Pi-

ma, laimėjus sunkią kovą, pasidžiaugti laimėjimais ir pasiryžti tolimesniems darbams. Niekieno neraginami valstiečiai kaimuose rinkosi į pramokyklas ir prašė mokytojų pasiūlyti su jais apie atgautą Vilnių. Keliuose įvyko jaunų žmonių susirinkimai: susivažiavę kelyje valstiečiai bučiavo iš džiaugsmo, susijaudinę dailinavosi įspūdžiais ir vėl bučiavo.

Tą dieną Mariampolėje buvo turgus ir mitingas. Mitingo metu žmonės užmiršo savo reikalus turgavietėje ir rinkose pasiklausyti kalbų ir kartu su miestiečiais susikaupti naujiems darbams.

Budinga, kad vieno netolimo ties Mariampole kaimo du ukininkai, tikri broliai Domeitai, keleri metai besibylinėję del įvairių smulkmenų, susidūrė cukraus fabriko rajone, imdami išspaudas, ir paspaudė vienas kitam rankas, nes esą neverta pyktis ir bylinėtis kaimynams, kada kiekvienas lietuvis gyvena džiugiom nuotaikom.

L. Z.

zos bokštas Italijoje. Šalimais dar žiauresnis reginys. Bomba pataikė tiesiog į namą ir sprogo rusų, kur buvo pasilėpę 17 asmenų. Sunkus dviejų plytų eilių gaubtas skliautas subyrėjo ir mirtinai prispaudė vieno lenko inžinieriaus žmoną, jos tarnaitę ir nurovė vaikėdžių galvutę. 6 sunkiai sužeistieji asmenys tebegydosi ligoninėje. Rusio vos lengvūčio stogo dengtoje priemenėje stovėjo žmonės išliko sveiki.

Dar keletas žingsnių ir aptinkame bombos skeveldrų, kaip sieta, sušaudytą namą. Kiauros sienos ir stogai, juodumu gremioja langai. Kita čekų gamybos bomba sprogo gatvėje ir "aptaškė" baltą murosieną, išmušdama keliasdešimt gilių duobių tinkle, iškratydama absoliučiai visus langus apilinkėje.

Tik mėnuo skiria Vilnių nuo tų baisenybių pradžių ir kiek per tą laiką pakitėjo! Nemaitytu ir negirdėtu istorijoje atsitikimu sugniūžo "mocarstvo" ir tuo apvykę ir savo piliečius ir savo draugus. Lengvabudiškai ir savavališkai įsivėlė į karą, lenkai pražudė ne tik sunkiomis kovomis atgautą tėvynę, ne tik dirbtinai prisegtus prie jos "kresus", bet ir viso 20 metų darbo vaisius, visus savo ir skolintus milijardus, visą piliečių turtą, miestus, pramonę, ateitį...

Ultratragiškoje lenkų buklėje nėra nieko, kas juos paguostų. Daugiausia savo kaltybės. Tad stengiamasi atsakomybę suversti vadams, kyšininkams, šnipams, priešų klastai, mažumoms... Ir lenkai neapsidairė, kaip patys virto nepagėdijama, amžinai įkryria ir nemalonia mažuma.

"Norėjote naujo žalgirio — ironizavo marš. Geringas, — tad ir gavote tokį žalgirį, kokio per visą savo istoriją neturėjote".

V. V.

18 naujų kooperacijos bendrovių

Suvestais statistiniais duomenimis per šiu metų pirmą pusmetį Lietuvoje įregistruota 18 naujų kooperacijos bendrovių. Per tą pat laiką išbraukta 13 kooperacijos bendrovių. Naujų įregistruota: kredito kooperatyvų 2, prekybos kooperatyvų 10, gamybos kooperatyvų 2 ir įvairių kooperatyvų 4. (L. A.)

Lenkų garlaiviai atplukdyti į Kauną

Septyni lenkų garlaiviai Merkėje internuoti ir visą savaitę plukdyti į Kauną ir palikti Kauno žiemos uoste. (L. Z.)

Vilnių susikirstyta į apskrčius ir valsčius

KAUNAS, lapkričio 7 d. — Atgautą Vilniaus kraštą sudaro:

Vilniaus apskritis su valsčiais: Nemenčinės, Paberžės, Riešės, Maišiagalos, Naujosios Vilnios, Trakų, Rudaminos, Medinės.

Svecionėlių apskritis su valsčiais: Smalvų, Dukotės, Ignalinos, Katinėnų, Svecionėlių, Pabradės.

Valkininkų apskritis su valsčiais: Salcininkėlių, Rudėkių, Valkininkų, Varėnos, Turgelių, Eišiškių.

Vilniuje įsiviešpatauja tvarka ir ramybė. G. K.

Kiek lenkų karių Lietuvoje

Suregistruvus visus Lietuvoje internuotus lenkų karius (karininkus ir kareivius), paaiškėjo, kad jų skaičius nepasiekia dešimties tūkstančių žmonių. Visi internuoti lenkų kariai yra jau išskirstyti koncentracijos stovyklose, kur jiems yra taikomas atitinkamas režimas pagal tarptautinės teisės nuostatus ir tradicijas. Internavimas visur buvo atliktas sklandžiai, be mažiausio incidento. (L. Z.)

Visuotinis gyventojų surašymas

Lietuvoje visuotinis gyventojų surašymas buvo tik 1923 metais. Jau kelinti metai rengiamasi padaryti visuotinį gyventojų surašymą, bet surašymas metai iš metų atidedamas, nes be to galima gyventi, o surašymas kaštuoja didelių pinigų.

Visuotinis gyventojų surašymas galutinai buvo atidėtas į 1940 metus, bet del finansinių sunkumų vėl nukeliamas dar vėlesniais metais toliau. 1940 m. numatoma atlikti tik paruošiamuosius visuotinio gyventojų surašymo darbus. (L. Z.)

Pinigai stipendijoms vietoje vaikų

Kooperatinės ir joms artimos organizacijos: "Lietukis", Kooperacijos Bankas, "Lietuvos Cukrus", "Maistas", "Pieno Centras", Lietuvos Baltijos Lloydas, Ekonominė Karių Bendrovė, akc. b-vė "Kooperacija", "Lietuvos Mūlas", "Parama", "Sodyba", Spaudos Fondas ir a. b. "Valgis" vietoje vaikų ant a. a. J. Tubelio kapo suaukojo 9,150 litų vargams šelpiti ir dar 4,600 litų stipendijoms neturtintiems studentams sušelpiti. (E.)

Nauji literatūros kuriniai

Rašytojas Liudas Dovydnas įteikė Valstybės Teatrui naujai parašytą veikalą "Mūsų miesto žmogus". Be to rašytojas Kazys Binkis baigia rašyti dar vieną veikalą, kurį netrukus įteiks repertuaro komisijai. Kaip žinoma, Binkio veikalas iš jaunimo gyvenimo "Atžalynas" turi labai didelį pasisekimą. Komisija yra gavusi keletą naujų dramų veikalų ir iš daugiau autorių, kurių dalis visai naujų rašytojų. (E.)

1940

Naujausi ir gražiausi Dariaus ir Girėno sieniniai kalendoriai, atvaizduojanti abu lakumus, jų tikrą orlaivį Lituanicą ir Soldino mišką, spausdinti keturiomis spalvomis, 16 x 20 didumo, labai puikius artisto J. Arlauskio piešinius. Gražiausia kalėdinė dovana pasiuntimui Lietuvai. Kaina 25c. už vieną. Užsakant pažymėti kokias norit mėnesiais, lietuviškai ar angliškai.

Agentai norintieji paravinėti, arba biznieriui kreipties del informacijos šiuo adresu:

STANDARD CALENDAR COMPANY, 332 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"Dešimts metų gaudžiau vagis, o dabar pats tapau vagis"

Spalio 7 d. Kauno apygardos teismas sprendė Petro Dočio baudž. bylą, kuris kaltinamas Kaune, Lelijų g. iš vieno sandėlio pavogęs įvairių smulkųjų daiktų.

Docys kaltu prisipažysta ir prašo teismą, kad jo pasigailėtų. Girdi, jis pradėjęs vogti del šeimos nesantaikos. Pir-

ma buvęs geras žmogus, buvęs vienos žinomos visuomeninės organizacijos nariu ir dešimts metų padėjęs policijai vagis gauti, o dabar pats kaltinamas už vagystę.

Savo keistais pasiaiskinimais Docys nieko neįtikino ir širdies nesuminkštino, nes jis jau vagis recidivistas.

Apygardos teismas jį pripažino kaltu ir nubaudė pusantų metų sunk. darbų kalėjimo. L. Z.

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

MUSŲ ADVOKATAI

Adv. F. J. Bagočius, "Kalevio" Name, 255 W. Broadway, So. Boston, Mass. Valandos kasdien: 9 iki 7.

Adv. John B. Borden, 2281 W. Cermak Road, Chicago, Ill. Kasdien 9 iki 5. Vakara 6 iki 8. Telefonas: Canal 1178.

Adv. K. P. Gugis, Chicago, Ill. Kamb.: 1431-1434. Namuose: 3323 So. Halsted St. Ofisai: 127 No. Dearborn St. Vakara 6 iki 8:30.

Adv. C. Voketaitis, 50 Court Street, Brooklyn, N. Y. Tel.: TRIangle 5-3622 Tel.: EVergreen 8-7179

MUSŲ GYDYTOJAI

Dr. G. J. Tarulis, Osteopatas Gydytojas, 7912 So. Halsted Street, Chicago, Ill. Valandos: 10-5 ir 7-9

MUSŲ GRABORIAI

Tel. Stagg 2-0783 Notary Public

JOSEPH LeVANDA (Levandauskas) UNDERTAKER 337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

MUSŲ BIZNIERIAI

A. J. KUPSTIS SLA. NARYS Tel. So. Boston 9423 322 W. Broadway, South Boston, Mass.

Real Estate & Insurance Specializuojam: Biznias, Gyvenimo Namais ir Farmoms Mandagūs ir Greitas Pataravimas

TURIZMO IR APDRAUDOS BIURAS A. S. TREČIOKAS 314 Walnut Street, Newark, N. J. Telefonai: Market 2-4867 arba Bigelow 2-1093

Benedict J. Schegaus Real Estate & Insurance Mortgage Loans 126 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel.: EVergreen 7-1241

John Naghten & Co. Established 1883 Insurance 1903 Insurance Exchange Chicago, Illinois

Karas Europoje

Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio įvykius, tai skaitykite "Naujienas". "Naujienos" yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje. Užsirašykite "Naujienas" šiandien. Naujienų prenumerata metams Amerikoje (išimant Chicago), \$5.00. Chicagoje ir Europoje — \$8.00. Money Order ar čekį siųskite:

"NAUJIENOS" 1739 South Halsted Street CHICAGO, ILLINOIS Susipažinimui kopijų pasiųsime veltui.

SENIAUSIAS AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS VIENYBĖ

SVARBUS ĮVYKIAI DABAR KASDIEN ISTINKA. VIENYBĖ skaitydami, greičiausiai ir kasdien sutinkate svarbius lietuvių įvykius po visą pasaulį. VIENYBĖ plačiai rašo apie Amerikos lietuvių veikimą, keliai aikštėn ir gina tautinius lietuvių reikalus, platina mokslą ir kultūrą, kovoja su lietuvių nutautilmu. VIENYBĖ kas savaitę leidžia jaunimui puslapių anglų kalba ir Motery Pasauli. VIENYBĖS dienraštis metams siuntinėjamas už \$5.00. Metinę prenumeratą išsųk sumokėję dienraščio šaltai gauna dovaną — gerą knygą. VIENYBĖS vienos dienos laida nemokamai siunčiama susipažinti. VIENYBĖ turi turtingą knygyną. Reikalaukite katalogų. VIENYBĖ užlaiko didelę spaustuvę. Spausdina laikraščius, žurnalus, reikalingas konterams knygas ir blankus, tiketus, skelbimus, orderių knygutes ir atsakomąjį atlieka visus kitus spaudos darbus. Visais reikalais kreipties:

VIENYBĖ 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖS UŽSIENIŲ INFORMACIJŲ BIURAS. Parčudo laivakortes įvairių keliaujamųjų linijų geriausiu ir greičiausiu laivų į Klaipėdą ir kitus uostus. Išrupina dokumentus ir išrengia kelius į visas pasaulio šalis. Pagelbsti surasti seniau atvykusiu laivų vardus ir datas. Suraso įvairius dokumentus, notarinius įgaliojimus, pirkimo ir pardavimo aktus. Daro nuorašus ir vertimus lietuvių, anglų ir kitomis kalbomis. Persiunčia pinigų ir kitus siuntinius.

VIENYBĖ TRAVEL BUREAU, 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.